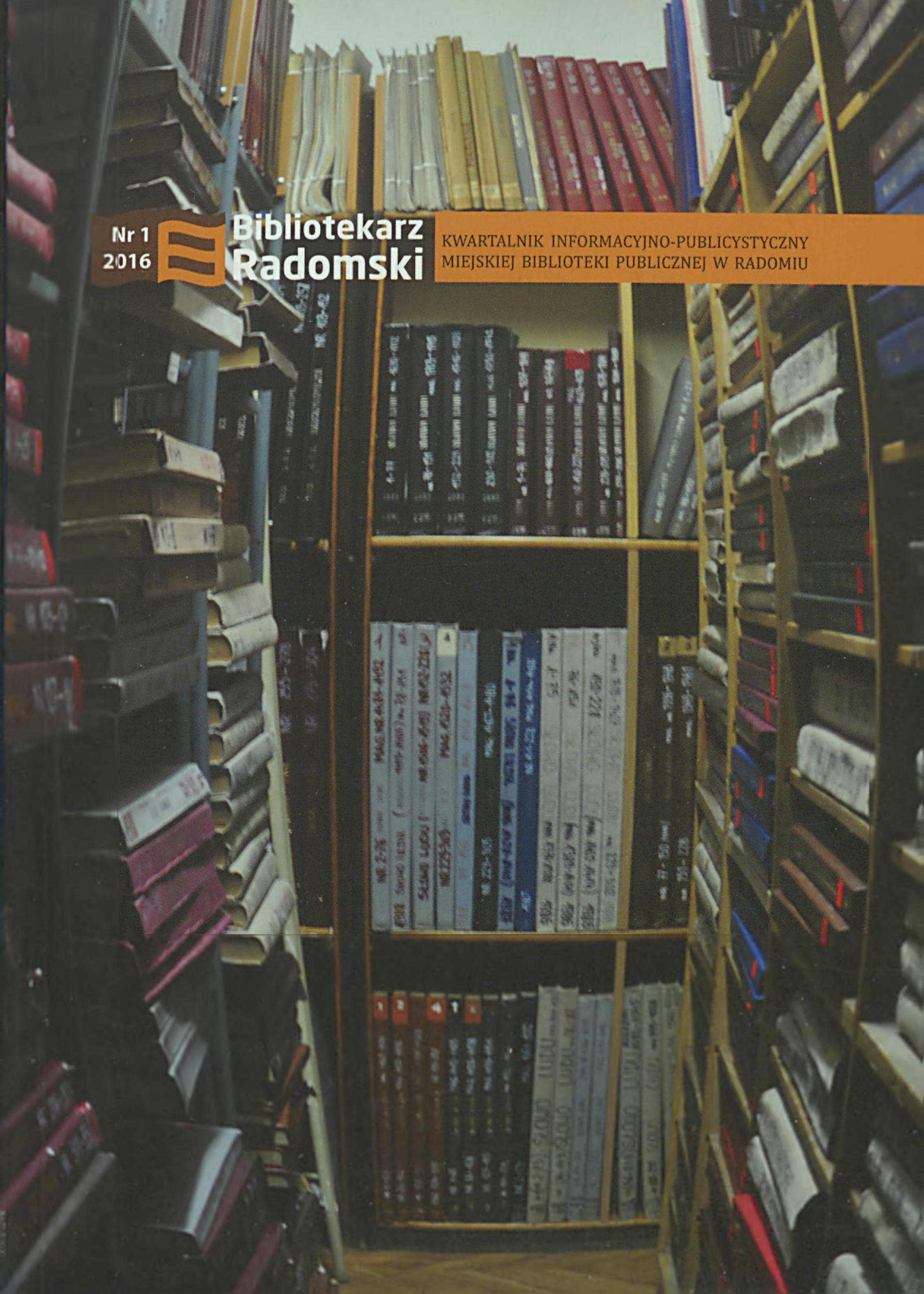
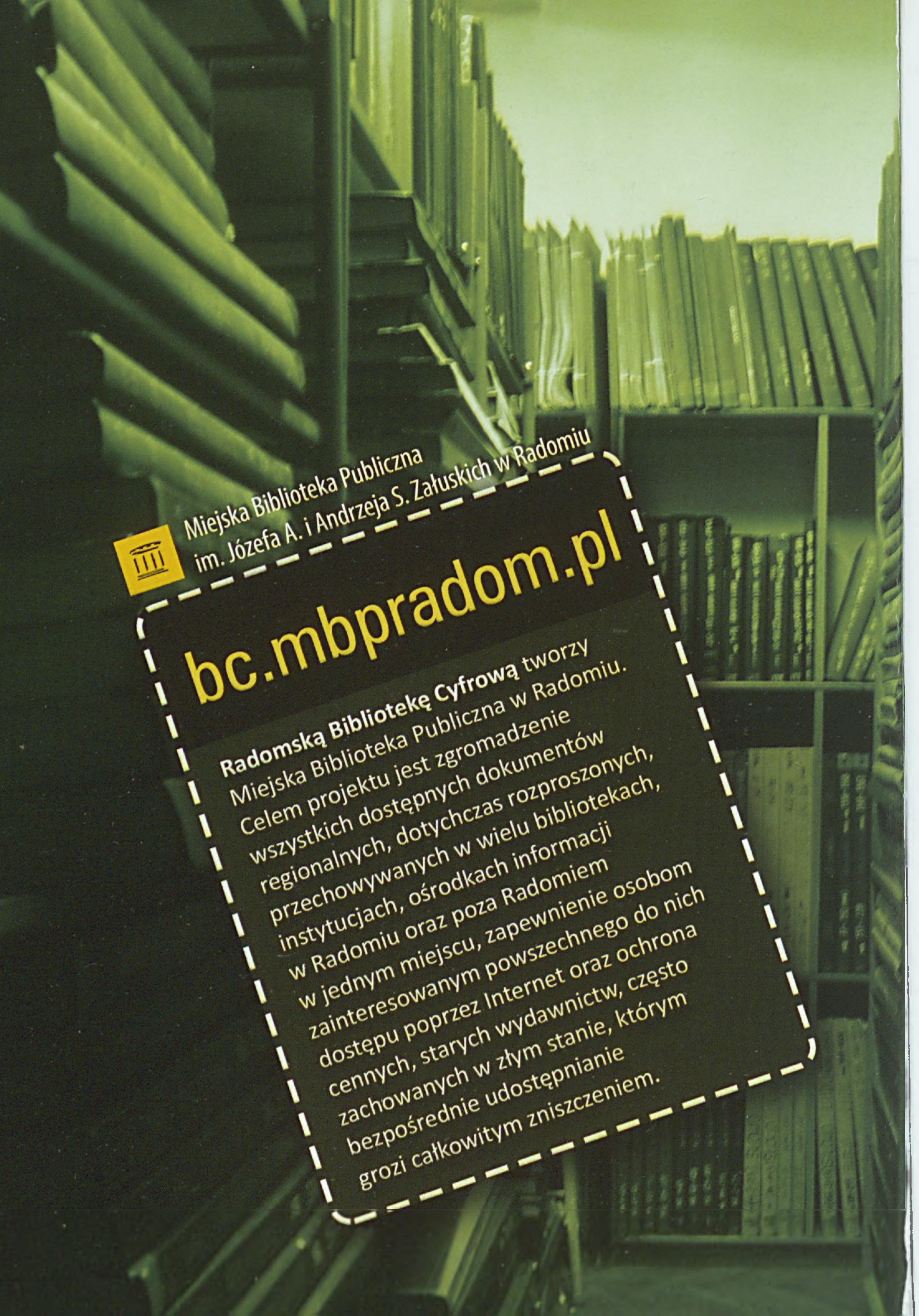
Nr 1
2016

Bibliotekarz Radomski

KWARTALNIK INFORMACYJNO-PUBLICYSTYCZNY
MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W RADOMIU

W pierwszych słowach

Właśnie trzymają Państwo w ręku „Bibliotekarza Radomskiego" po liftingu. Mam nadzieję, że zaakceptujecie wprowadzone zmiany. Dokonały się głównie w warstwie plastycznej. Merytorycznie mamy zamiar utrzymać dotychczasowy profil pisma, choć nie będziemy stronić od poszerzania jego tematyki. Zależy nam, aby w „Bibliotekarzu..." znalazło się więcej materiałów metodycznych, mogących stanowić pomoc i podpowiedź w pracy. Zaczniemy je publikować już od następnego numeru.

Zachęcam bibliotekarzy praktyków, pracujących nie tylko w bibliotekach publicznych, ale także szkolnych oraz innych sieci, do dzielenia się z nami swoim zawodowym doświadczeniem poprzez publikowanie scenariuszy organizowanych imprez czytelniczych, zajęć z dziećmi, konkursów, które mogą być inspirujące dla innych.

Ten numer, wzorem każdego pierwszego numeru w roku, poświęcony jest głównie pracy w roku ubiegłym. Stanowi swoistą, skróconą kronikę naszych dokonań, podsumowanie zysków i strat. Być może niektórzy z Państwa uznają to za nużące i zniechęcające do czytania, ja jednak uważam, że publikowanie tekstów podsumowujących jakieś etapy działalności instytucji jest ważne dla oceny jej dorobku, stopnia rozwoju, aktywności społecznej, realizowania misji.

Mam więc nadzieję, że przeczytacie numer bieżący, a wprowadzone zmiany sprawią, że jeszcze chętniej będziecie sięgali po kolejne numery pisma.

Życzę miłych wrażeń z lektury, cieplutkiej wiosny i obfitości tekstów, którymi zechcą Państwo zainteresować czytelników „Bibliotekarza Radomskiego".

Anna Skubisz-Szymanowska

Redaguje zespół w składzie:
Anna Skubisz-Szymanowska – redaktor naczelna,
Alicja Bożena Śliwa – sekretarz redakcji,
Maria Kaczmarska, Teresa Majdak, Dorota Prawda,
Ilona Michalska-Masiarz, Ewa Ukleja, Marta Trojanowska

Wydawca:
Miejska Biblioteka Publiczna
im. Józefa A. i Andrzeja S. Załuskich w Radomiu,
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział w Radomiu

Adres redakcji:
ul. Piłsudskiego 12
26–600 Radom
tel.: (048) 36 267 35
fax: (048) 36 338 18
e–mail: biblioteka@mbpradom.pl
www.mbpradom.pl

Zdjęcie na okładce: Marta Trojanowska
Skład i przygotowanie do druku: Mariusz A. Dański

Druk:
Instytut Technologii Eksploatacji. Państwowy Instytut Badawczy
ul. Kazimierza Pułaskiego 6/10, Radom

ISSN 1230–869X

Minął rok

W Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu

Anna Skubisz-Szymanowska

Gromadzenie zbiorów

W 2015 roku do zbiorów MBP w Radomiu przybyło 17 406 woluminów książek za 273 878,79 zł. Książki pochodziły z następujących źródeł:

1. Zakup – 7 734 woluminów za kwotę 172 559,99 zł w tym:
   - z budżetu własnego biblioteki – 2 480 wol. za kwotę 54 290,07 zł,
   - z dotacji celowej MKiDN – 4 446 wol. za 100 000 zł,
   - z dobrowolnych składek od czytelników – 720 wol. za 17 269,92 zł,
   - z darowizny Czesława Kruka – 88 wol. za 1 000 zł,
2. Dary – 5 386 wol. za 43 024,41 zł.
3. Inne źródła (za zagubione, wydawnictwa własne MBP, odnalezione, egzemplarz obowiązkowy, przekazane z agendy do agendy, przekazane z biblioteki szpitalnej) – 3 977 wol. za 49 253,00 zł.
4. Czasopisma oprawne – 289 wol. o wartości 9 041,39 zł.

W porównaniu do 2014 kupiono 2 745 woluminów więcej. Kwota na ten cel była o 54 805,26 większa. Wzrost wynikał z dwukrotnie wyższej niż w latach poprzednich dotacji celowej z MKiDN na zakup nowości wydawniczych.

Wskaźnik zakupu wyniósł 3,7 wol. na 100 mieszkańców (w roku 2014 – 2,37).

Struktura zakupu kształtowała się następująco:

- literatura piękna dla dorosłych – 51 %,
- literatura piękna dla dzieci – 25%,
- literatura popularnonaukowa – 24%.

W roku 2015 ubytkowano ze zbiorów 12 344 woluminy książek o wartości 60 097,76 zł oraz 59 woluminów czasopism oprawnych o wartości 1,29 zł.

W okresie sprawozdawczym przybyło 249 jednostek zbiorów specjalnych (audiobooki, płyty DVD, CD) za 6 347,04 zł. W tym z zakupu było 207 jednostek za kwotę 5 902,04 zł. Ze środków własnych biblioteki kupiono 199 jednostek za 5 723,04 zł, z dobrowolnych składek od czytelników 8 jednostek za 179 zł. Ubytkowano, ze względu na uszkodzenie lub zniszczenie materiałów, 1 573 jednostki o wartości 479,11 zł. Tego typu materiały są gromadzone w Czytelni Muzycznej i Wypożyczalni Zbiorów Multimedialnych oraz w filii nr 17 obsługującej głównie osoby niepełnosprawne.

Dla Czytelni Czasopism oraz filii i agend MBP prenumerowanych było

147 egz. czasopism. Koszt prenumeraty wyniósł 36 041,37 zł. W porównaniu do roku 2014 kupiono 16 egz. mniej za kwotę wyższą o 2 269,54 zł. Wzrost wydatków na prenumeratę był spowodowany wzrostem cen gazet i czasopism. Liczba prenumerowanych tytułów ciągle jest za mała w stosunku do potrzeb czytelników.

Opracowanie zbiorów bibliotecznych

Wszystkie dokumenty, które wzbogaciły zasoby MBP w Radomiu w roku 2015, zostały opracowane i skatalogowane w systemie komputerowym ALEPH. Przez cały rok kontynuowane były prace związane z wprowadzaniem do katalogu komputerowego zbiorów Czytelni Muzycznej i Zbiorów Multimedialnych oraz audiobooków z filii nr 17. Zakończone zostały prace dotyczące przekazania księgozbioru filii nr 8 do filii nr 6, konieczne ze względu na połączenie tych placówek.

W związku ze zmianą metodyki Języka Haseł Przedmiotowych JHP BN od 2010 r. do chwili obecnej prowadzone są prace według najnowszych zasad przy opracowywaniu przedmiotowym zbiorów. Objęte były nimi wszystkie agendy Biblioteki Głównej i filie miejskie.

Ewidencja i kontrola zbiorów bibliotecznych

Wszystkie dokumenty wpływające do zbiorów biblioteki w roku 2015 zostały zainwentaryzowane w programie ALEPH. Z godnie z zarządzeniem MKiDN zostały wydrukowane księgi inwentarzowe za rok 2014 dla wszystkich agend i filii bibliotecznych. Na bieżąco prowadzone były rejestry przybytków oraz rejestry ubytków zbiorów Biblioteki Głównej i filii MBP.

W grudniu przeprowadzone zostało skontrum zdawczo-odbiorczego księgozbioru filii nr 16, w systemie bibliotecznym Aleph, w związku ze zmianą kierownika placówki, która nastąpi w najbliższych tygodniach.

Udostępnianie zbiorów

W 2015 roku korzystało z biblioteki 27 206 czytelników zarejestrowanych, którzy wypożyczyli 423 240 książki. Czytelnie i kąciki czytelnicze w filiach bibliotecznych odwiedziły 60 262 osoby. Skorzystały ze 129 241 egz. książek i czasopism.

W ubiegłym roku osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym dostarczane były do domu książki w ramach usługi „Książka na telefon". Korzystało z niej 12 osób. Dostarczono im 353 książki, udzielona 153 informacji dotyczących zasobów i działalności biblioteki.

Z usług Wypożyczalni Międzybibliotecznej, prowadzonej przez Dział Informacyjno-Bibliograficzny, w 2015 roku skorzystało 40 osób, dla których sprowadzono z różnych bibliotek w Polsce 78 książek.

Szczegółowo stan czytelnictwa w Bibliotece Głównej i jej filiach obrazują załączone tabele.

Radomska Biblioteka Cyfrowa

Zajmuje się skanowaniem, obróbką graficzną, tworzeniem metadanych, udostępnianiem zbiorów własnych (Życie Radomskie) oraz instytucji, z którymi RBC nawiązała współpracę. Są to: Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu, Szydłowieckie Centrum Biblioteczno-Multimedialne, Szydłowieckie Centrum Kultury i Sztuki – Zamek, Parafia św. Zygmunta w Szydłowcu, Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Zwoleniu, parafie Dekanatu Przytyk (Wrzos, Wrzeszczów, Bukówno, Potworów Kostrzyń, Wyśmierzyce), Regionalne Muzeum w Iłży. Współpraca z parafiami Diecezji Radomskiej będzie kontynuowana w następnym roku. W ciągu 2015 roku na stronie RBC udostępniono 2 215 publikacji, (około 250 000 skanów), stronę internetową odwiedziło 890 245 użytkowników.

Opracowanie bibliografii regionalnej

Bibliografia, zgodnie z zapisem Ustawy o bibliotekach, ma zasięg powiatowy. Prace prowadzone są w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH. Opisy wprowadzane do bazy zapisywane są bezpośrednio na serwerze w bibliotece wojewódzkiej w Warszawie. Od początku roku wprowadzono 5 990 opisów artykułów z czasopism i wydawnictw zwartych. Na bieżąco bibliografowanych było prawie 40 czasopism regionalnych ukazujących się w Radomiu i na terenie powiatu radomskiego.

Działalność wydawnicza

W roku sprawozdawczym biblioteka wydała 4 numery kwartalnika „Bibliotekarz Radomski" oraz 6 numerów dwumiesięcznika „Miesięcznik Prowincjonalny". Biblioteka była też wydawcą monografii *Dzieje Klwowa i parafii klwowskiej do roku 1918* autorstwa Dariusza Kupisza, Zbigniewa Lechowicza i Sebastiana Piątkowskiego oraz współwydawcą drugiego tomu „Radomskich Studiów Humanistycznych" i ścieżki edukacyjnej *Legiony to…*. W 2015 r. sprzedano 136 egzemplarzy książek, wydanych przez bibliotekę, przeprowadzono dystrybucję „Bibliotekarza Radomskiego" i „Miesięcznika Prowincjonalnego.

Realizacja zadań biblioteki powiatowej

Sieć placówek samorządowych powiatu radomskiego liczy 38 bibliotek. Dla pracujących tam bibliotekarzy oraz pracowników MBP w Radomiu zorganizowano następujące szkolenia:

- 19 czerwca – „Ochrona danych osobowych w bibliotece – podstawowe zasady przetwarzania danych osobowych" dla pracowników agend, filii, działów MBP w Radomiu – Sylwia Czub-Kiełczewska, specjalista ds. ochrony danych osobowych – Instytut Książki.
- 23 czerwca – szkolenie w dwóch grupach: „Ochrona danych osobowych w bibliotece – podstawowe zasady przetwarzania danych osobowych" dla pracowników bibliotek gminnych

i filii powiatu radomskiego, „Ochrona danych osobowych w świetle nowych przepisów: wymagania, zmiany w przepisach, praktyka" dla dyrektorów bibliotek gminnych – Sylwia Czub-Kiełczewska, specjalista ds. ochrony danych osobowych – Instytut Książki.

- 15 października 2015 r. – MAK+ bez tajemnic (nowe wersje systemu, deskryptory) – dla pracowników bibliotek samorządowych powiatu radomskiego.

Pracownicy Działu Instrukcyjno-Metodycznego, Działu Informatyki oraz dyrektor MBP odbyli 45 wyjazdów do bibliotek samorządowych na terenie powiatu radomskiego ziemskiego. Zapoznano się z aktualnymi problemami, sytuacją kadrową i lokalową, udzielono pomocy merytorycznej. Zalecano m.in. systematyczne uzupełnianie i poprawianie baz katalogowych (MAK+) oraz rozpoczęcie prac związanych z uruchomieniem wypożyczalni komputerowych. Spostrzeżenia i wnioski wpisywane były do zeszytów wizytacji poszczególnych placówek.

Na bieżąco uzupełniane i weryfikowane były kartoteki danych: PERSONEL oraz LOKAL, zawierające informacje dotyczące zatrudnienia w bibliotekach powiatu radomskiego, dane lokalowe oraz godziny otwarcia placówek.

Udzielono też wielu porad i informacji dotyczących przepisów dla bibliotek, organizacji bibliotek, opracowywania zbiorów w siedzibie MBP w Radomiu, telefonicznie i drogą elektroniczną.

Sprawozdawczość

Opracowana została analiza działalności MBP w Radomiu za 2014 rok (wg wytycznych Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego) oraz roczne sprawozdanie GUS za 2014 rok. Przygotowano półroczne i roczne sprawozdanie z działalności bibliotek publicznych miasta Radomia i placówek samorządowych powiatu radomskiego na zlecenie Wydziału Kultury UM w Radomiu oraz Starostwa Powiatowego. Opracowano półroczne i roczne sprawozdania finansowe, dotyczące realizacji budżetu biblioteki, wysokości pozyskanych środków pozabudżetowych i ich wydatkowania.

Pracownicy Dziełu Instrukcyjno-Metodycznego dokonali weryfikacji analizy działalności bibliotek samorządowych powiatu w 2014 roku oraz rocznych sprawozdań GUS, sporządzonych przez dyrektorów placówek, dostarczyli je do biblioteki wojewódzkiej w Warszawie oraz udzielili stosownych wyjaśnień.

Co miesiąc sporządzane były sprawozdania statystycznych ze stanu czytelnictwa w Bibliotece Głównej i filiach na terenie miasta. Przygotowano też półroczne i roczne sprawozdanie dotyczące czytelnictwa w bibliotekach powiatu radomskiego.

W roku 2015 MBP w Radomiu przystąpiła do projektu AFB (Analiza Funkcjonowania Bibliotek) prowadzonego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. W maju zebrano i opracowano dane dotyczące działalności instytucji w roku 2014 oraz przesłano je elektronicznie koordynatorowi w Warszawie.

Promocja czytelnictwa, książki i kultury

W 2015 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Radomiu oraz jej filiach organizowane były różnego rodzaju imprezy promujące czytelnictwo oraz szeroko rozumianą kulturę. Odbyło się 248 imprez dla dorosłych (uczestniczyły w nich 4 573 osoby) oraz 335 spotkań i wydarzeń dla dzieci i młodzieży (uczestniczyło w nich 6 771 osób). Najważniejsze z nich to:

- 38. Radomska Wiosna Literacka – Spotkania były przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Do udziału zaproszeni zostali uznani pisarze i poeci np. Anna Janko, Magdalena Tulli, ze Szkocji przyjechała do najmłodszych czytelników Jenny Robertson. Jeden dzień Wiosny poświęcony był radomskim twórcom. RWL towarzyszyła wystawa malarstwa Longina Pinkowskiego oraz wystawa fotografii Stanisława Zbigniewa Kamieńskiego *Andrzej Wajda w Radomiu* (filia nr 6).
- X Otwarty konkurs o tytuł Radomskiego Mistrza Polskiej Ortografii – W dyktandzie brali udział mieszkańcy Radomia i powiatu radomskiego. Do udziału zgłosiło się 185 osób (w tym 47 z powiatu). Do pisania dyktanda przystąpiło 111 osób (28 z powiatu). Nagrody ufundowali Prezydent Miasta Radomia i Starosta Radomski. Dyktando zostało objęte patronatem przez Radę Języka Polskiego przy PAN, tekst napisał prof. Andrzej Markowski, który także przewodniczył jury. W sprawdzaniu pomogli nauczyciele-metodycy z Radomskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli oraz z radomskiego oddziału Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów. Nagrody zostały wręczone podczas popołudniowego spotkania w bibliotece.
- V Radomskie Targi Wydawnictw Regionalnych – odbyły się 19 i 20 listopada w Sali Koncertowej Radomskiej Orkiestry Kameralnej. Brali w nich udział wydawcy regionalni i ogólnopolscy, o ile opublikowali jakąkolwiek książkę dotyczącą Radomia lub ziemi radomskiej, bądź której autorem jest osoba pochodząca z Radomia lub ziemi radomskiej. W targach wzięło udział 32 wystawców z Radomia, powiatu radomskiego, powiatów leżących na terenie byłego województwa radomskiego, a także ogólnopolskich. Oprócz stoisk handlowych w czasie targów odbyło się 14 spotkań autorskich (m.in.: Grzegorz Bartos, Zenon Gierała, Wanda Chodorowska, Krzysztof Busse, Krystyna Barańska, Wojciech Krupa, Ewa Zarychta, Jarosław Rabenda, Piotr Mieśnik). Ponadto w ramach tzw. książki z autografem można było spotkać się z 12 autorami (m.in. Grażyną Jeromin-Gałuszką, Teresą Opoką, Ewą Podsiadły-Natorską, Robertem Utkowskim,

Jerzym Wlazło). Imprezą towarzyszącą był jubileusz 40-lecia pracy artystycznej prof. Stanisława Zbigniewa Kamieńskiego połączony z wernisażem wystawy *40 autoportretów na XL lat pracy*. Targom, towarzyszyło wręczenie Nagrody Literackiej Miasta Radomia. Podczas gali odbył się koncert zespołu *Wyspy Dobrej Nadziei*. W imprezie uczestniczyło 700 osób.

- Tydzień Kultury Chrześcijańskiej – Miejska Biblioteka Publiczna była współorganizatorem. W bibliotece odbyły się 4 imprezy: spotkanie z Grzegorzem Górnym, dziennikarzem, publicystą i reżyserem, wystawa poświęcona poezji ks. Jana Twardowskiego *Za drzwiami duszy i słów*, wystawa fotografii ks. Leonarda Sadowskiego i Jerzego Kutkowskiego *Terra Santa. Ludzie* oraz trzydniowy Kiermasz Książki Katolickiej przygotowany przez Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne POLWEN. W spotkaniach wzięło udział 200 osób.
- Piknik Historyczny *Legiony to…* – Impreza odbyła się 24 września. Biblioteka była współorganizatorem pikniku. Uroczystość rozpoczęła odezwa Józefa Piłsudskiego (w tej roli Adam Wasilewski) do żołnierzy na dziedzińcu Biblioteki Głównej. W programie znalazły się pokazy grup rekonstrukcyjnych, kiermasz książek związanych tematycznie z piknikiem, plenerowa wystawa *Legiony to…* eksponowana przy ul. Żeromskiego i przed Biblioteką Główną (ul. Piłsudskiego) oraz poczęstunek grochówką. Odbyło się także sympozjum popularnonaukowe. Na zakończenie uczestnicy wyruszyli pod kościół garnizonowy, by otrzymać symboliczne błogosławieństwo dla wyjeżdżających na front. Była to pierwsza tego typu impreza współorganizowana przez bibliotekę. Wzięło w niej udział 150 osób.

Spotkania autorskie, wieczory poezji, promocje wydawnictw regionalnych:

- Paweł Podlipniak promował najnowszy tom poezji *Madafakafares*,
- Krzysztof Busse w ramach spotkania Klubu Historycznego im S. Roweckiego „Grota" promował swoją książkę *Utopia i rzeczywistość. Stowarzyszenie PAX w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym PRL i III RP…"*
- W ramach spotkania Klubu Historycznego im S. Roweckiego „Grota" odbyła się promocja książki dr. Marka Jedynaka *Dokumenty do dziejów zgrupowań partyzanckich AK „Ponury"*,
- W Filii nr 6 odbyło się spotkanie z Jazepem Januszkiewiczem – białoruskim pisarzem, tłumaczem i redaktorem trójjęzycznych wydań *Pana Tadeusza*,
- W Bibliotece Głównej odbył się wieczór wspomnień poświęcony prof. Feliksowi Wojtkunowi – wykładowcy akademickiemu i byłemu wojewodzie radomskiemu, zorganizowany w 10. rocznicę śmierci,
- Wieczór poetycko-muzyczny Hanny Avis-Zembrzyckiej i Jacka Kowalczewskiego „Ciepło Potrzebne od zaraz" – filia nr 6,
- wykład dr. Adriana Szarego *Aksjologia, czyli świat wartości w bajkach Leszka Kołakowskiego* w Bibliotece Głównej zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Filozoficzne,
- Wykład prof. dr hab. Sławomira Bukowskiego *Kryzys fiskalny w Grecji, Wnioski dla Polski* (organizator: Radomskie Stowarzyszenie Pokoleń),
- Promocja publikacji *Legiony to…*
- Promocja drugiego tomu „Radomskich Studiów Humanistycznych".

Wystawy – W głównym budynku biblioteki działają 4 galerie: wystawy odbywają się w sali wystawienniczo-odczytowej MBP, Mała Galeria RTF prezentuje dorobek fotografików zrzeszonych w Radomskim Towarzystwie Fotograficznym, w Galerii „Ekslibris" swoje prace wystawiają fotograficy, artyści plastycy, jak również amatorzy, natomiast w korytarzu I piętra działa Galeria M-10, w której prezentować mogą swoją twórczość ludzie młodzi. W działalność wystawienniczą angażują się również niektóre filie.

W Bibliotece Głównej w 2015 r. odbyło się 29 wystaw, w otwarciu których uczestniczyło 735 osób, w tym: 11 wernisaży fotografików zrzeszonych w Radomskim Towarzystwie Fotograficznym w Małej Galerii RTF, 5 ekspozycji w Galerii „Ekslibris" (grafiki Michała Kurkowskiego, malarstwo Lidii Ziemińskiej, fotografie członków Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej – Region Radomski, akwarele Doroty Kowalik-Nienartowicz, wystawa prac plastycznych Jadwigi Snopczyńskiej-Wrochny), 6 wystaw w Galerii M-10 (młodzieży z III LO im. D. Czachowskiego, młodzieży z I LO im. M. Kopernika, wychowanki radomskiego MDK-u – Marty Mikołajczyk, prac plastycznych dzieci z Centrum Kultury Południe, pokonkursowej wystawy fotograficznej *Z inspiracji poezją księdza Jana* uczniów I LO w Radomiu, wystawa Damiana Zakrzewskiego poświęcona szydłowieckiemu kirkutowi). W sali wystawienniczo-odczytowej miało miejsce 7 wystaw (fotografia krakowianki Agnieszki Kulki-Sobkowicz, prace radomianki Katarzyny Golińskiej-Pietrzyk, malarstwo Longina Pinkowskiego – w ramach Wiosny, prace dyplomowe studentów UTH w Radomiu, ósma wystawa z cyklu *Pasje i marzenia*, wystawa poświęcona poezji księdza Jana Twardowskiego według autorskiego scenariusza Marty Trojanowskiej *Za drzwiami duszy i słów*, jubileuszowa wystawa autoportretów prof. St. Zbigniewa Kamieńskiego połączona w 40-leciem pracy twórczej.

W korytarzu Biblioteki Głównej na parterze zorganizowane zostały wystawy *Biblioteka i bibliotekarze w literaturze, 70. rocznica wydania książki Pippi Pończoszanka, 150. rocznica wydania Alicji w Krainie Czarów* oraz *Radomskie Targi Wydawnictw Regionalnych*.

Salę wystawienniczą posiada filia nr 6. W 2015 roku swoją twórczość prezentowali tam: Olga Skorża, Stanisław Zbigniew Kamieński (w ramach Wio-

MBP w Radomiu - WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ - 2015 r.

Filia\Agenda	Liczba odwiedzin	Liczba wypożyczeń Ogółem	Struktura wypożyczeń: Literatura piękna dla dorosłych	Literatura piękna dla dzieci	Literatura niebeletrystyczna	Czasopisma oprawne	Czasopisma nieoprawne	Zbiory audiowizualne	Zbiory elektroniczne	Liczba wypożyczeń na 1 czytelnika
F.1	9861	21919	14960	4065	2705	0	189	0	0	18,9
F.2	12636	28617	18018	5054	5545	0	0	0	0	19,2
F.3	6959	16492	10933	3705	1854	0	0	0	0	20,4
F.4	6258	16701	10953	3227	2202	0	319	0	0	18,5
F.6	35780	73068	46550	11890	14628	0	0	0	0	17,1
F.7	10134	23160	17612	2105	3200	0	243	0	0	15,5
F.8	1723	1606	65	1461	80	0	0	0	0	2,5
F.9	8775	19959	14078	2653	2177	0	1051	0	0	17,4
F.10	15225	32748	25190	3315	4243	0	0	0	0	20,2
F.12	8548	20580	14481	2777	3155	0	167	0	0	16,8
F.14	7688	16285	12598	1863	1499	0	325	0	0	13,5
F.15	10810	25011	18567	3414	3030	0	0	0	0	15,9
F.16	13315	27092	17911	5392	3591	0	187	0	11	17,6
F.17	2114	5274	24	0	0	0	95	5155	0	23,7
Ogółem filie	**149826**	**328512**	**221940**	**50921**	**47909**	**0**	**2576**	**5155**	**11**	**17,0**
Wyp.dla Dorosł.	39831	75791	52118	453	23220	0	0	0	0	13,3
Wyp.dla Dzieci	10884	17626	1001	14871	1754	0	0	0	0	8,3
Wyp. Muzyczna	434	958	0	0	0	0	0	958	0	29,9
Książka na telefon	49	353	97	0	3	0	0	253	0	29,4
Ogółem Bibl. Gł.	**51198**	**94728**	**53216**	**15324**	**24977**	**0**	**0**	**1211**	**0**	**12,0**
Ogółem MBP	**201024**	**423240**	**275156**	**66245**	**72886**	**0**	**2576**	**6366**	**11**	**15,6**

sny), Henryk Sarna, studenci UTH: Michał Taborski i Konrad Czarnecki, Anna Szot, Szczepan Pomarańki, Zuzanna Kotala. Ponadto w ramach obchodów Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej zorganizowano wystawę ks. płk Leonarda Sadowskiego i Jerzego Kutkowskiego *Terra Santa. Ludzie.* W ramach współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi zorganizowane zostały także wystawy fotograficzne dzieci – podopiecznych MOPS-u (*Kto mnie pokocha – rodzina moje szczęście*), wychowanków świetlicy Radomskiego Towarzystwa Dobroczynności (*Emocje w oczach dziecka*) oraz podopiecznych pedagogów ulicznych Caritas Diecezji Radomskiej (*Wyspiaki*). Ogółem filia nr 6 przygotowała 11 wystaw. W wernisażach wzięło udział 360 osób. Filia zorganizowała także 12 wystaw prac plastycznych przedszkolaków, w których uczestniczyło 160 osób.

Małą galerię prowadzi filia nr 16, która zorganizowała 6 wystaw (*Małe światy* – wystawa plastyczna dzieci z Klubu Osiedlowego Południe, *Pocztówka z Radomia* ze zbiorów Pawła Putona, *Obiektywem malowane* – wystawa fotograficzna uczniów PG nr 3 w Radomiu, *Kult św. Jana Pawła II* – wystawa fotograficzna Magdaleny Błażewicz, wystawa prac plastycznych Adriana Lamenta, *...za blisko?* – wystawa fotografii Doroty Wólczyńskiej). W korytarzu pracownicy filii zorganizowali 19 tematycznych wystawek.

W filiach nr 7, 15, 12, 2 organizowane były wystawki okolicznościowe dotyczące rocznic literackich, świąt, pór roku, wydarzeń historycznych.

Ogółem w placówkach MBP zorganizowano 58 wystawy (oraz 35 wystawek okolicznościowych), z których 40 miało wernisaże.

W wernisażach wzięło udział 1375 osób. Wszystkie ekspozycje wisiały w miejscach ogólnodostępnych, stąd liczba odbiorców równa jest liczbie odwiedzin w danej placówce.

Inne – z pozostałych imprez dla dorosłych (własnych lub współorganizowanych) w 2015 r. należy wymienić:

- Spotkania Klubu Historycznego im. gen. S. Roweckiego „Grota" w Bibliotece Głównej (odbyło się 6 spotkań, w których uczestniczyło 160 osób).
- Comiesięczne spotkania historyczne w filii nr 6 w cyklu „Czas niezapomniany. Radomianie i ich miasto w latach wojny i okupacji", które przygotowuje i prowadzi dr Sebastian Piątkowski (9 spotkań – 219 osób).
- Cykl prelekcji „Nieoczywisty przewodnik po ziemi radomskiej i świętokrzyskiej" w filii nr 6, który prowadzi Łukasz Sobol – prezes radomskiego oddziału PTTK (9 spotkań – 125 osób).
- Dwie konferencje naukowe organizowane przez Instytut Pamięci Narodowej: *Zrzeszenie Wolność i niezawisłość (1945-1949) W 70. rocznicę powstania* oraz *Kadra dowód-*

MBP w Radomiu - C Z Y T E L N I C Y - 2015 r.

Filia\Agenda	Ogółem	wg wieku						wg zajęcia						
		1	2	3	4	5	6	P	R	U	S	M	I	Nz
F.1	1159	159	75	98	368	242	217	88	5	249	79	264	118	356
F.2	1487	277	103	99	448	300	260	62	2	424	87	438	63	411
F.3	809	201	56	48	248	147	109	67	0	240	40	269	1	192
F.4	901	192	74	55	245	206	129	48	2	193	51	290	84	233
F.6	4285	864	394	420	1220	819	568	199	3	1186	393	1434	144	926
F.7	1491	175	107	127	494	363	225	116	1	409	126	358	107	374
F.8	643	274	55	42	194	52	26	24	0	146	19	360	15	79
F.9	1144	180	110	102	322	230	200	52	0	217	60	342	116	357
F.10	1621	183	144	120	482	356	336	90	7	369	79	423	123	530
F.12	1225	171	96	127	437	264	130	68	2	404	134	337	48	232
F.14	1207	158	115	101	347	210	276	70	0	248	49	335	94	411
F.15	1574	223	129	99	488	299	336	98	1	382	81	403	72	537
F.16	1540	351	155	128	439	305	162	132	2	381	124	538	40	323
F.17	223	22	6	2	33	44	116	0	0	9	1	27	45	141
Ogółem filie	**19309**	**3430**	**1619**	**1568**	**5765**	**3837**	**3090**	**1114**	**25**	**4857**	**1323**	**5818**	**1070**	**5102**
Wyp.dla Dorosł.	5717	212	912	1156	1687	1027	723	192	6	1102	887	2003	429	1098
Wyp.dla Dzieci	2136	751	336	151	576	232	90	75	1	414	87	1201	129	229
Wyp. Muzyczna	32	0	1	1	10	18	2	0	0	26	1	1	2	2
Książka na telefon	12	0	0	0	2	3	7	0	0	0	0	0	0	12
Ogółem Bibl. Gł.	**7897**	**963**	**1249**	**1308**	**2275**	**1280**	**822**	**267**	**7**	**1542**	**975**	**3205**	**560**	**1341**
Ogółem MBP	**27206**	**4393**	**2868**	**2876**	**8040**	**5117**	**3912**	**1381**	**32**	**6399**	**2298**	**9023**	**1630**	**6443**

cza Okręgu Radomsko-Kieleckiego ZWZ AK „Jodła" w latach 1939-1945. Wzięło w nich udział 150 osób.

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Stefan Żeromski i Władysław Reymont czytani dzisiaj. W 90. rocznicę śmierci pisarzy* zorganizowana przez Wydział Filologiczno-Pedagogiczny UTH w Radomiu przy udziale biblioteki.
- Klub spec mam – zainicjowane w ubiegłym roku w filii nr 6 spotkania dla młodych matek. Odbyło się 8 spotkań, w których wzięło udział 108 kobiet.
- Akademii Zdrowia FOREVER – zainicjowany w minionym roku w filii nr 16 cykl prelekcji prowadzony przez socjologa medycyny Lidię Chrząstek (7 spotkań, w którym wzięło udział 49 osób).
- Indywidualne szkolenia komputerowe dla seniorów w filii nr 6 (32 lekcje, 8 uczestników) oraz indywidualne szkolenia komputerowe dla dorosłych w filii nr 16 (82 lekcje).
- Dyskusja panelowa *Komu i do czego służą nagrody literackie?* z udziałem Rity Gombrowicz, zorganizowana przez Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli.
- Trzecia edycja warsztatów pisarskich dla seniorów pod hasłem *Historia jednego listu.* Organizatorem szkolenia było Stowarzyszenie Koncentrat.
- Dzień Komiksu – pierwsza edycja imprezy, w czasie której odbył się kiermasz komiksów oraz spotkanie z Pawłem Samborem – grafikiem, autorem komiksów.
- Mikołajkowa Loteria Książkowa, polegająca na bezpłatnym rozdawaniu, zapakowanych w szary papier, książek (charakteryzował je jedynie cytat umieszczony na opakowaniu). Książki pozyskano z darów. Podczas akcji podarowano 200 książek.

Ogółem w 136 wydarzeniach, wzięło udział 1211 osób.

Imprezy dla dzieci

- Ferie w bibliotece – Od 19 do 30 stycznia 2015 r. w czterech placówkach biblioteki odbywały się zajęcia przeznaczona dla dzieci ze szkół podstawowych. Filie nr 2, 6 i 16 i 9 przygotowały program zabaw. Znalazło się w nim wiele atrakcji: quizy, pogadanki literackie i popularnonaukowe, spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy plastyczne, gry planszowe, zabawy przy komputerze, zabawy ruchowe, teatrzyk kukiełkowy. Ogółem przez dwa tygodnie ferii w 34 spotkaniach zorganizowanych w 4 placówkach biblioteki wzięło udział 372 dzieci.
- Tydzień Bibliotek 2015 – W filii nr 16 z okazji XII Tygodnia Bibliotek odbyła się impreza czytelnicza dla uczniów klas III z PSP nr 21 „Wybieram bibliotekę". Atrakcją spotkania było przedstawienie *Współczesna wersja Kopciuszka* w wykonaniu teatrzyku bibliotecznego „Nastolatki z F – 16". Przeprowadzony został również drużynowy turniej wiedzy o książkach i biblio-

tece. W spotkaniu uczestniczyło 67 osób. W filii nr 2 odbyło się spotkanie z czytelnikami z okazji 65-lecia filii. Uczestniczyło w nim 30 osób. W filii nr 6 było 6 spotkań dla dzieci poświęconych bibliotece, jej funkcjonowaniu. W spotkaniach uczestniczyło 123 dzieci. Ogółem w Tygodniu Bibliotek wzięło udział 220 osób.

- Kampania „Cała Polska czyta dzieciom" – Filie pracujące z dziećmi włączyły się w kampanię „Cała Polska czyta dzieciom". Podczas XIV Ogólnopolskiego Tygodnia Głośnego Czytania, w dniach 1-3 czerwca 2015, zorganizowały spotkania z ciekawymi ludźmi, którzy opowiadali o sobie, o swoich zawodach i czytali fragmenty książek. W filii nr 2, 6 16, w spotkaniach tych uczestniczyło łącznie 465 dzieci.
- Noc z Andersenem – W kwietniu po raz siódmy odbyła się lubiana, atrakcyjna impreza czytelnicza. Przez całą noc 34 dzieci bawiło się i walczyło o Patent Nieustraszonego Czytelnika. Baśnie Andersena czytał m.in. Karol Semik, Krystyna Joanna Szymańska, prawdziwej księżniczki pomagała szukać szkoła Helen Doron, w bibliotece gościli także aktorzy z Teatru „Resursa", Strzelecki Oddział Kawaleryjski „Beliniak", tancerze z Centrum Tańca Moniki i Romana Pawelców. Impreza zorganizowana przez pracowników filii nr 6 odbyła się w budynku Biblioteki Głównej.
- Lato w bibliotece – od 29 czerwca do 10 lipca w czterech placówkach biblioteki odbywała się zajęcia przeznaczone dla dzieci ze szkół podstawowych. Filie nr 2, 6 i 16 i 9 przygotowały program zabaw. Dzieci uczestniczyły w wycieczce do Muzeum im. Jacka Malczewskiego, kina Helios, Muzeum Katedralnego w Radomiu. Organizowane były prezentacje multimedialne, zajęcia komputerowe, ruchowe, plastyczne, muzyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy. Zawsze towarzyszyła im promocja książek i czytelnictwa. W akcji organizowanej przez bibliotekę wzięło udział 28 dzieci.
- Światowy Dzień Pluszowego Misia – Filia nr 6 rozpisała konkurs plastyczny, który w tym roku przebiegał pod hasłem *Miś spotkany w książce*, adresowany do dzieci do lat 6 z Radomia i powiatu radomskiego. Warunkiem udziału było posiadanie karty bibliotecznej. Na konkurs wpłynęło 76 prac. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 25 listopada w filii nr 6 po spotkaniu autorskim z Joanną M. Chmielewską, autorkę m.in. książeczki dla młodszych dzieci *Niebieska niedźwiedzica*. Autorka spotkała się też z dziećmi w filii nr 2 i nr 16. Ogółem w obchodach Światowego Dnia Pluszowego Misia wzięło udział 289 osób.
- XXVI Młodzieżowa Akademia Kultury MAK 2015 – Tegoroczna edycja konkursu przebiegała pod hasłem: *Książek nie czyta się po to, aby je pamiętać. Książki czyta się po to, aby*

MBP w Radomiu - CZYTELNIE - 2015 r.

Wypożyczenia na miejscu

Filia/Agenda	Liczba odwiedzin	Liczba udostępnionych wol. Ogółem	Struktura udostępnionych wol.: Literatura piękna dla dorosłych	Literatura piękna dla dzieci	Literatura niebeletrystyczna	Czasopisma oprawne	Liczba udostęp. czasopism nieopraw-nych	Liczba udostęp. materiałów audio-wizualnych	Gry i zabawy	Liczba udzielonych informacji	Liczba dni otwarcia	Zbiory elektroniczne	Uwagi
F.1	2678	839	58	280	266	0	235	0	2	9266	236	0	
F.2	1554	420	44	2	84	0	290	0	43	922	238	0	
F.3	503	685	0	24	129	0	532	0	2	80	217	0	
F.4	1676	1820	121	150	870	0	679	0	14	1562	220	0	
F.6	2061	3521	0	0	827	0	2694	0	82	35780	290	0	
F.7	2233	480	0	58	123	0	299	0	8	1089	234	0	
F.8	3536	903	0	416	312	0	175	0	111	1723	290	0	
F.9	1920	1503	68	313	356	0	766	0	36	1986	227	0	
F.10	2082	1160	0	0	575	0	585	0	0	1276	251	0	
F.12	1525	208	0	0	53	0	155	0	1	1525	208	0	
F.14	362	665	0	0	350	0	315	0	1	442	187	0	
F.15	616	659	0	0	256	0	403	0	4	2930	233	0	
F.16	4625	1050	33	194	211	0	612	0	217	10007	246	0	
F.17	443	443	0	0	0	0	356	87	0	7220	215	0	
Ogółem filie	**25814**	**14356**	**324**	**1437**	**4412**	**0**	**8096**	**87**	**521**	**75808**	**3292**	**0**	
Czytelnia Ogólna	20273	32714	536	0	32178	0	0	0	0	20273	292	0	
Czytelnia Czasop.	10598	75011	0	0	0	6681	68330	0	0	10598	292	0	
Czytelnia Reg.	486	1911	35	3	1101	320	452	0	0	7798	291	0	
Czytelnia Muz.	2294	5249	0	0	1650	0	1034	2506	0	5879	222	59	
Wypoż. dla Dorosł.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19918	319	0	
Wypoż. dla Dzieci	797	0	0	0	0	0	0	0	0	5444	293	0	
Ogółem Bibl. Gł.	**34448**	**114885**	**571**	**3**	**34929**	**7001**	**69816**	**2506**	**0**	**69910**	**1709**	**59**	
Ogółem MBP	**60262**	**129241**	**895**	**1440**	**39341**	**7001**	**77912**	**2593**	**521**	**145718**	**5001**	**59**	

je zapominać, zapomina się je zaś po to, by móc znowu je czytać (J. Pilch), Należało zrecenzować książkę, którą przeczytało się dawno temu, ale warto było do niej powrócić. W konkursie brały udział dzieci i młodzież do 16 roku życia z Radomia i z powiatu radomskiego. Wpłynęło 114 prac, w tym 45 z powiatu (Mazowszany, Jedlińsk, Jedlanka, Łączany, Dzierzkówek Stary, Maków, Ludwików, Wsola, Przytyk, Gózd). Gościem spotkania finałowego, podczas którego zostały wręczone nagrody i wyróżnienia, była Małgorzata Iwanowicz (przewodniczącą jury). Wzięło w nim udział 80 osób.

- Spotkania dla dzieci i młodzieży – Filia nr 16 zorganizowała 4 spotkania autorskie i z ciekawymi ludźmi. W bibliotece gościli: Elżbieta Czajka – poetka, Wojciech Krupa – bajkopisarz, Jerzy Sekulski – autor *Encyklopedii Radomia*, Marta Trojanowska – bibliotekarka, która poprowadziła spotkanie *Alicji w Krainie Czarów*. W spotkaniach uczestniczyło 176 osób.

Konkursy i inne formy pracy

Filia nr 6 – kontynuuje współpracę z Centrum Helen Doron. Odbywają się tam spotkania „Cała Polska czyta dzieciom po angielsku", podczas których brytyjski lektor czyta bajki, opowiada o zwyczajach w krajach anglojęzycznych. W 2015 r. odbyło się 8 spotkań, w których wzięło udział 202 dzieci. 16 dzieci uczestniczyło w warsztatach rękodzieła z wikliny. Dzieci ze szkoły podstawowej pokazywały przedstawienie *W krainie Smoka Słowika* (oglądało 78 osób). W listopadzie odbył się konkurs *Niedźwiedź Wojtek*, w którym wzięło udział 16 dzieci z PSP nr 5, uczestniczących w poświęconemu Wojtkowi spotkaniu z Jenny Robertson w ramach RWL. Zwycięscy konkursu otrzymali książki Jenny Robertson *War bear Hero* z autografem autorki. Filia zorganizowała także konsultacje logopedyczne z udziałem wykwalifikowanego logopedy. Odbyło się sześć dwugodzinnych spotkań. Z porady skorzystało 16 dzieci.

Filia nr 2 – we współpracy z Wydawnictwem Zakamarki zorganizowała warsztaty detektywistyczne (odbyły się 3 spotkania – 73 osoby) oraz warsztaty filozoficzne *Uczucia, co to takiego?* (3 spotkania – 76 osób). Zorganizowano też Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania, w którym uczestniczyły 44 osoby oraz obchody Ogólnopolskich Urodzin Książkowego Misia dla 22 dzieci.

Filia nr 16 – z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu, (10 lutego) pracownicy filii przygotowali wystawę *Bezpieczny Internet* oraz cykl 3 lekcji bibliotecznych dla dzieci z zerówek i klasy pierwszej szkoły podstawowej. W spotkaniach wzięło udział 56 osób. Z okazji Światowego Dnia Kota dla uczniów z klasy III PSP nr 21 zorganizowano wystawkę książek, w których można spotkać koty, oraz turniej wiedzy o kotach. Pokazano prezentację o kotach i ich upodobaniach oraz czytano fragmenty książek. W spotkaniu wzięło udział 16 osób. Również w tej bibliotece odbyły się warsztaty detektywistyczne oraz filozoficzne z Wydawnictwem Zakamarki. Prowadziła je Katarzyna Sikora na podstawie serii książek *Biuro detektywistyczne Lassego i Mai*. W trzech spotkaniach uczestniczyło 71 osób. W dwóch spotkaniach w ramach warsztatów filozoficznych wzięło udział 60 osób. W marcu odbyły się warsztaty wielkanocne z Jolantą Falkiewicz – artystką tworzącą ozdoby z bibuły. Uczestnikami byli uczniowie z PSP nr 21 w Radomiu. – 27 osób. W ramach akcji *Czerwiec – miesiącem aktywnych społeczności dla rodzin, podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej* filia zorganizowała imprezę czytelniczą promującą czytanie. W spotkaniu wzięło udział 20 osób. W ramach kampanii „Tydzień z Internetem" zorganizowane zostały 2 spotkania dla dzieci (53 osoby) zatytułowane: „Co ze mnie wyrośnie?". Do przeprowadzenia tych spotkań wykorzystany został scenariusz inspirowany książką Aleksandry i Daniela Mizielińskich *Co z ciebie wyrośnie?*, oferowany przez Program Rozwoju Bibliotek. Filia zorganizowała 15 prezentacji multimedialnych i warsztatów promujących bibliotekę, w których uczestniczyły 302 osoby. Przy filii działa teatrzyk „Nastolatki z F.16". W ciągu roku odbyły się 32 próby i pięć występów. Ogółem zorganizowano 54 imprezy, w których uczestniczyło 1 182 dzieci.

Wycieczki i lekcje biblioteczne

Bibliotekę Główną odwiedziły w 2015 r. 43 grupy zorganizowane ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich z Radomia oraz okolicznych miejscowości (Parznice, Przysucha, Zalesice), Warsztatów Terapii Zajęciowej, Stowarzyszenia Karuzela, Centrum Kształcenia Ustawicznego i in. Liczba uczestników – 977 osób. W filiach bibliotecznych było 120 lekcji bibliotecznych dla 2 767 dzieci.

Komputeryzacja

W tej dziedzinie w roku 2015 wykonano następujące prace:

Udostępniono na stronie internetowej biblioteki bazy regionalnej „Bibliografia Zawartości Czasopism Regionalnych za lata 1991-2005" w oprogramowaniu Aleph OPAC.

Przeprowadzono prace związane z wysyłaniem do czytelników e-maili przypominających o zbliżających się terminach zwrotu książek.

Zakupiono dwa komputery marki Dell Vostro 3900 wraz z monitorami BenQ LED VL2040AZ 19.5 (dział księgowości i sekretariat) oraz zainstalowano na nich oprogramowanie (Płatnik, Optima, obsługa bankowa), 5 licencji pakietu biurowego Microsoft Office 2013 Standard, dysk twardy przenośny do robienia kopii zapasowych.

Ponowiono licencje programu antywirusowego ESET EndPoint Antivi-

rus NOD32 Client (100 licencji; w tym rozbudowa o 20 użytkowników) na kolejne dwa lata, i licencje Internetowego Systemu Informacji Prawnej Legalis (licencja roczna) udostępnianego czytelnikom.

Przeniesiono rejestrację domeny www.mbpradom.pl z NASK (Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa) oraz dwóch domen – www.mbpradom.com.pl i www.mbpradom.eu z firmy BEC-CONET do firmy hostingowej home.pl S.A. (oprócz rejestracji domen firma świadczy usługi serwisowe) ze względu na korzystniejsze warunki finansowe.

Założono ujednolicone konta pocztowe działów Biblioteki Głównej oraz filii miejskich na home.pl w domenie mbpradom.pl

Zadania administracyjne i organizacyjne

W roku sprawozdawczym wykonano roczny przegląd techniczny budynku biblioteki przy ul. Piłsudskiego 12, kwartalne przeglądy i konserwację systemu ppoż. w budynku MBP oraz przegląd i konserwację gaśnic w filiach biblioteki.

W związku z zalaniem lokalu filii nr 14 przy ul Sandomierskiej księgozbiór i wyposażenie biblioteki zostało spakowane i przewiezione do magazynów. Sprzęt i meble zniszczone zostały zlikwidowane. Przeprowadzono też prace związane z opuszczeniem lokalu filii nr 1 przy ul Domagalskiego 13a. Dla obydwu placówek znaleziono nowy lokal, podpisana została umowa najmu z właścicielem, nadzorowano przeprowadzanie remontu i adaptacji pomieszczeń dla potrzeb biblioteki.

W 2015 roku biblioteka zakończyła opracowywanie dokumentacji oraz uzyskała pozwolenie na budowę, dotyczące remontu i modernizacji elewacji budynku Biblioteki Głównej przy ul. Piłsudskiego 12.

Dodatkowe środki finansowe

W roku 2015 MBP czyniła starania o pozyskanie dodatkowych pieniędzy na działalność. Uzyskaliśmy dotacje:

- Prywatny sponsor Czesław Kruk na działalność biblioteki– 15 500 zł (w tym 1 670 zł na wydawanie „Miesięcznika Prowincjonalnego" i 1 000 zł na zakup zbiorów bibliotecznych)
- Inne osoby prywatne (wpłaty anonimowe) na działalność biblioteki – 1 350 zł
- Centrum Helen Doron – reklama w „Miesięczniku Prowincjonalnym" – 600 zł
- Rewitalizacja Sp. z o.o. – reklama w „Miesięczniku Prowincjonalnym" – 2 000 zł
- Wodociągi Miejskie w Radomiu Sp. z o.o. – darowizna na działalność biblioteki – 14 000 zł
- Fundacja Orange „Akademia Orange dla bibliotek" na zadanie Edukacja oraz popularyzacja wykorzystania Internetu przez użytkowników bibliotek, a w szczególności na zapewnienie dostępu do szerokopasmowych łączy internetowych w placówce głównej i filiach – 17 439,21 zł
- Gmina Miasta Radomia – dotacja celowa na zadanie 38. Radomska Wiosna Literacka – 10 000 zł
- Gmina Miasta Radomia – dotacja celowa na zadanie X Otwarty konkurs o tytuł Radomskiego Mistrza Polskiej Ortografii – 5 000 zł
- Gmina Miasta Radomia – dotacja celowa na wydawanie „Miesięcznika Prowincjonalnego" – 20 000 zł
- Gmina Miasta Radomia – dotacja celowa na zadanie V Radomskie Targi Wydawnictw Regionalnych, Nagroda Literacka Miasta Radomia – 53 000 zł
- Gmina Miasta Radomia – dotacja celowa na zadanie „Legiony to... piknik historyczny" – 6 000 zł
- Starostwo Powiatowe w Radomiu – dotacja celowa na realizacje zadań biblioteki powiatowej – 81 770 zł
- Programy Operacyjne MKiDN – dotacja celowa na zadanie Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek – 100 000 zł

Ogółem w 2015 roku biblioteka pozyskała dodatkowo 273 659, 21 zł.

Stan zatrudnienia

		stan na dz. 1.01.2015	stan na dz. 31.12.2015
1.	osoby	82	83
2.	etaty	81,25	82,25
w tym: pracownicy merytoryczni			
1.	osoby	63	63
2.	etaty	62,5	62,50
administracja i obsługa			
1.	osoby	19	20
2.	etaty	18,75	19,75

Anna Skubisz-Szymanowska

Radom, 8.01.1016 r.

W bibliotekach samorządowych powiatu radomskiego

Ewa Ukleja

W ubiegłym roku minęło 15 lat odkąd MBP w Radomiu wypełnia zadania biblioteki powiatowej. Lata 2000-2015 to zauważalny progres zarówno w infrastrukturze jak i działalności bibliotek samorządowych – obecnie zdecydowana większość z nich to nowoczesne placówki, które z każdym rokiem rozszerzają ofertę usług, starają się zaspokajać potrzeby kulturalne środowiska lokalnego, zdobywają fundusze pozabudżetowe, dbają o funkcjonalność swych siedzib.

Niniejszy artykuł, stanowiący podsumowanie działalności bibliotek powiatu radomskiego w 2015 roku, opracowano na podstawie rocznych zestawień statystycznych i analitycznych dotyczących poszczególnych placówek, spostrzeżeń i rozmów podczas wizytacji bibliotek oraz szkoleń.

Sieć bibliotek

W 2015 roku w powiecie radomskim działało, podobnie jak w roku 2014, 38 placówek bibliotecznych:

- Miejskie Centrum Kultury i Biblioteka w Pionkach (połączone, od 1 marca 2014 roku, decyzją Rady Miasta Pionki samorządowe instytucje kultury: Miejska Biblioteka Publiczna i Miejski Ośrodek Kultury, które od 1 marca 2016 roku zgodnie z kolejną uchwałą Rady Gminy znów działają jako odrębne instytucje).
- 2 biblioteki miejsko-gminne (Iłża, Skaryszew)
- 10 bibliotek gminnych (Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Jedlnia gm. Pionki, Jedlnia-Letnisko, Kowala, Przytyk, Wierzbica, Wolanów, Zakrzew)
- 25 filii bibliotecznych.

Sytuacja lokalowa większości bibliotek samorządowych pozostała bez zmian, ale jest kilka wyjątków. Gminna Biblioteka Publiczna w Jedlińsku przeprowadziła się do większego lokalu o powierzchni 305 m^2 w nowowybudowanym gmachu, w którym mieści się także Ośrodek Zdrowia. 17 grudnia 2015 r. odbyło się uroczyste otwarcie. Nowoczesne wnętrza, wyposażone w funkcjonalne meble, sprzęt komputerowy, sprzyjają prowadzeniu wszechstronnej działalności upowszechnieniowej. Biblioteka usytuowana jest na pierwszym piętrze, ale winda, działająca w budynku, umożliwia swobodny i bezpieczny dostęp osobom niepełnosprawnym i starszym.

Biblioteka w Pionkach wchodząca w skład MCKiB, mimo planowanych od 2014 roku zmian lokalu, nadal mieści się w zajmowanym od lat wolnostojącym budynku, wymagającym generalnego remontu. Władze Pionek zrezygnowały z przebudowy siedziby MCKiB, która miałaby na celu połączenie w jednym gmachu obu instytucji współtworzących Centrum. Kolejnym projektem było przeniesienie biblioteki miejskiej do budynku Gimnazjum nr 2, po odpowiedniej adaptacji części szkoły. Koszty związane z przebudową pomieszczeń i remontem okazały się jednak za wysokie i również z tego pomysłu zrezygnowano. Tak więc biblioteka pozostała w budynku przy ul. Orzeszkowej 16.

W filii bibliotecznej w Groszowicach (gm. Jedlnia-Letnisko) biblioteka musiała zrezygnować z części pomieszczeń na rzecz utworzonego Ośrodka Zdrowia i zagospodarować inny lokal w budynku. W wyniku tych działań biblioteka straciła ponad 20 m^2 powierzchni.

Kadra

W 2015 roku w bibliotekach samorządowych powiatu radomskiego zatrudnionych było 53 pracowników, w tym: 40 bibliotekarzy w pełnym wymiarze godzin, 13 osób w wymiarze mniejszym niż etat. Należy zwrócić uwagę na niekorzystne zjawisko – 8 pracowników etatowych obsługuje w ramach swego czasu pracy 2 a nawet 3 filie.

Bibliotekarze to w zdecydowanej większości osoby z wykształceniem zawodowym wyższym lub średnim (74% kadry) i wieloletnim stażem pracy.

26 osób posiada wykształcenie wyższe bibliotekarskie, 13 – średnie bibliotekarskie, 8 – wyższe inne (administracyjne lub humanistyczne), 6 – średnie ogólne.

Władze samorządowe, podczas VII Powiatowego Dnia Animatora Kultury, nagrodziły dwie bibliotekarki z powiatu radomskiego. Pamiątkowe statuetki przyznano: Krystynie Sygockiej – dyrektor GBP w Jastrzębi oraz Barbarze Arak (po raz trzeci) – dyrektor GBP w Jedlni-Letnisku.

Radomski Dzień Bibliotekarza i Bibliotek, organizowany przez MBP oraz Zarząd Oddziału SBP, to kolejna okazja do uhonorowania i podziękowania wyróżniającym się bibliotekarzom w powiecie. Nagrodę starosty w 2015 roku otrzymała Teresa Niewczas – dyrektor MGBP w Iłży. Dyrektor MBP w Radomiu wręczyła listy gratulacyjne oraz upominki książkowe następującym osobom: Grażynie Rożek i Anecie Majchrzyk z MGBP w Iłży, Zofii Maj – GBP w Zakrzewie, Barbarze Arak – GBP w Jedlni-Letnisku, Elżbiecie Aderek – GBP w Wolanowie.

Księgozbiory

Biblioteki samorządowe powiatu radomskiego dysponują księgozbiorem liczącym łącznie 443 081 wol. W 2015 roku placówki uzupełniały zbiory ze środków własnych i z dotacji ministerialnych.

Zatwierdzony przez Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego budżet Programu BN „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek" w roku 2015 wyniósł 25 mln zł. Program realizowany jest w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2014–2020. W roku 2015 poszerzono dotychczasową ofertę zakupu o możliwość naby-

wania bieżących czasopism kulturalnych i społeczno-kulturalnych. Kwota wkładu własnego, zadeklarowanego we wniosku, nie mogła być mniejsza niż 30% wszystkich środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania przez bibliotekę wnioskującą o dofinansowanie.

Biblioteki samorządowe powiatu radomskiego otrzymały z Programu BN dotację celową w kwocie 115 100 zł. czyli o 3 550 zł. więcej niż w roku 2014. Ze środków ministerialnych zakupiono 5 735 wol.

Ogółem na zakup nowości w bibliotekach powiatu radomskiego wydatkowano 253 305 zł. (mniej o 4 922 zł. niż rok temu).

Najwyższy wskaźnik zakupu osiągnęła GBP w Przytyku – 12,11 wol. na 100 mieszkańców, najniższy wskaźnik zanotowano w mieście Pionki – 3,07 wol. na 100 mieszkańców (w roku 2014 był jeszcze niższy i wynosił 1,93).

Ogółem w bibliotekach samorządowych powiatu radomskiego przybyło 13 167 wol. (mniej o 1 478 wol. niż rok temu), w tym z zakupu 11 810 wol. (mniej o 1 614 niż w 2014 r.). Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców w powiecie wyniósł 7,82 % (w 2014 – 8,87 %).

W analizowanym okresie ze zbiorów w jedenastu bibliotekach gminnych usunięto 20 648 wol. (książki zdezaktualizowane, zdekompletowane, zniszczone), dwie biblioteki nie ubytkowały zbiorów.

Czytelnicy i wypożyczenia

W bibliotekach powiatu zanotowano w 2015 roku niewielki spadek czytelnictwa – zarówno liczby czytelników jak i wypożyczeń. Zarejestrowano 16 894 czytelników tzn. o 360 osób mniej w porównaniu z rokiem 2014. Procent czytelnictwa za 2015 r. wynosi 11,18 (w 2014 – 11,41). Liczba użytkowników korzystających z usług bibliotecznych – 17 727 osób.

Coraz mniej osób korzysta ze zbiorów zgromadzonych w czytelniach. W 2015 roku zarejestrowano 62 830 udostępnień prezencyjnych, czyli o 12 234 mniej niż w roku ubiegłym. Użytkownicy najczęściej korzystają tylko z komputera.

Zmniejszyła się także liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz i wyniosła ogółem: 303 005 wol. czyli o 11 854 vol mniej niż rok temu. Wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika to 17,9 wol. Bibliotekarze udzielili 58 030 informacji.

Komputeryzacja

Wszystkie biblioteki gminne oraz większość filii wyposażone są w sprzęt komputerowy oraz program biblioteczny. MGBP w Skaryszewie i jej filie korzystają z MATEUSZ-a, a pozostałe biblioteki pracują w systemie MAK+. W placówkach samorządowych powiatu radomskiego znajduje się 176 komputerów, w tym dostępnych dla czytelników – 98. Czytelnicy mają bezpłatny dostęp do komputera i Internetu w 35 spośród 38 placówek powiatu. Jedynie filie w gminie Jastrzębia nie dysponują komputerami.

Większość bibliotek gminnych posiada kompletne komputerowe bazy katalogowe księgozbiorów, na bieżąco wprowadzane są opisy nowości. Katalogi dostępne są online. Wszystkie filie MGBP w Iłży (5) mogą pochwalić się zbiorami opracowanymi komputerowo w 100%. Pozostałe filie, oprócz wcześniej wspomnianej Jastrzębi, uzupełniają swoje bazy katalogowe.

Biblioteka gminna w Jedlni-Letnisku rozpoczęła w 2015 roku, jako pierwsza, wypożyczanie komputerowe zbiorów. Bank Spółdzielczy w Pionkach zasponsorował zakup kart czytelnika.

MBP w Radomiu, dzięki dotacji celowej ze starostwa, pokryła koszty rocznej opłaty licencyjnej za użytkowanie programu MAK+ przez wszystkie placówki.

74,2 % katalogów wszystkich bibliotek samorządowych w powiecie radomskim jest dostępna online.

Własne strony internetowe posiadają biblioteki w następujących gminach: Jedlińsk, Iłża, Przytyk, Wolanów, Zakrzew i Wierzbica. GBP w Jedlni-Letnisku prowadzi blog internetowy.

Komputeryzacja procesów bibliotecznych łączy się z potrzebą stałej opieki informatycznej. Pracownicy działu informatyki MBP udzielają pomocy, w miarę możliwości, poprzez telefoniczne konsultacje, podczas wyjazdów do placówek lub w siedzibie radomskiej biblioteki. Zdarza się, że pomocy udziela informatyk zatrudniony w UG lub firmie zewnętrznej. Nie są to jednak działania wystarczające, wskazane byłoby zatrudnienie informatyka w każdej bibliotece gminnej lub jednego informatyka w MBP w Radomiu, który miałby w zakresie czynności stałą opiekę nad bibliotekami powiatu.

Zdobywanie środków pozabudżetowych, udział bibliotek w projektach, programach

Wszystkie biblioteki samorządowe otrzymały, podobnie jak w latach ubiegłych, dotację z Programu BN „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek".

10 bibliotek skorzystało z Programu Fundacji Orange „ Akademia Orange dla bibliotek": MCKiB w Pionkach, MGBP w Iłży, GBP w Goździe, Jedlińsku, Jedlni-Letnisku, Kowali, Przytyku, Wierzbicy, Wolanowie i Zakrzewie. Uzyskaną darowiznę wykorzystano na pokrycie opłat abonamentowych za dostęp do Internetu. W/w placówki otrzymały ogółem dotację w kwocie 9 332 zł.

MGBP w Skaryszewie oraz GBP w Zakrzewie realizowały projekt unijny „Rozwój e-usług i ich dostępu dla obywateli" w ramach Mazowieckiej Sieci Społeczeństwa Informacyjnego M@zowszanie. W obu bibliotekach gminnych powstały Lokalne Centra Kompetencji, które umożliwiają dostęp do e-usług oraz stanowią punk doradczy w dziedzinie technologii informacyjnych. LCK wyposażono w 5 komputerów z oprogramowaniem i akcesoriami multimedialnymi, laptop, urządzenie wielofunkcyjne, projektor multimedialny, przenośny ekran, aparat fotograficzny, biurka, krzesła, szafy.

GBP w Zakrzewie, dzięki współpracy z Urzędem Gminy, otrzymała w 2015 roku dofinansowanie wyposażenia z PROW 2007-2013 w ramach osi 4 LEADER, działanie „Odnowa i rozwój wsi". Zakupiono m.in.: pianino, kamerę sportową, mikrofony bezprzewodowe, projektor, stoły konferencyjne, krzesła, wieszaki. Kwota przeznaczona na zadanie „Wyposażenie Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie" to 73 926 zł.

Działania regionalne i wydawnicze bibliotek samorządowych

Od 16 lat Biblioteka w Pionkach wydaje dwutygodnik samorządowy „Nad Zagożdżonką" – obecnie w wersji elektronicznej. Warto wspomnieć, że dzięki uprzejmości wydawcy wszystkie numery tego czasopisma, które ukazały się do roku 2011 zostały zdigitalizowane i są prezentowane w Radomskiej Bibliotece Cyfrowej. Trwają prace nad digitalizacją kolejnych roczników.

MBP w Radomiu wszystkie imprezy kulturalne, akcje czytelnicze oraz działania edukacyjne adresuje między innymi do mieszkańców powiatu. Biblioteki samorządowe wspierają działania radomskiej biblioteki promując je wśród swoich czytelników. W 2015 roku, podobnie jak w latach ubiegłych zainteresowaniem cieszyły się następujące przedsięwzięcia:

- 38. Radomska Wiosna Literacka, spotkania autorskie skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych, wystawy plastyczne, fotograficzne
- X Otwarty Konkurs o Tytuł Radomskiego Mistrza Polskiej Ortografii
- V Radomskie Targi Wydawnictw Regionalnych
- Tydzień Kultury Chrześcijańskiej
- Konkurs literacki na recenzję książki w ramach XXVI Młodzieżowej Akademii Kultury MAK 2015
- Światowy Dzień Pluszowego Misia 2015.
- Comiesięczne spotkania historyczne z dr Sebastianem Piątkowskim w ramach cyklu „Czas niezapomniany... Radomianie i ich miasto w latach wojny i okupacji".

Podsumowanie

Działalność bibliotek samorządowych coraz częściej prezentowana jest na łamach „Bibliotekarza Radomskiego". Ciekawe artykuły bibliotekarzy z powiatu, wzbogacone fotografiami, podsumowują i dokumentują ich przedsięwzięcia i dokonania, stanowią cenne źródło informacyjno-metodyczne. Cenne przede wszystkim dlatego, że pisane przez praktyków a nie teoretyków.

Ewa Ukleja
Kierownik
Działu Instrukcyjno-Metodycznego
i Sieci Miejskiej
MBP w Radomiu

Nowa biblioteka w Jedlińsku wita czytelników

Bożena Starzyńska

17 grudnia 2015 roku uroczyście, przy udziale władz samorządowych, zostały oddane do użytku czytelników pomieszczenia o pow. 305 m² w nowym budynku Ośrodka Zdrowia. Przeniesienie biblioteki do nowej siedziby było wielkim wydarzeniem dla lokalnej społeczności.

Jesteśmy placówką z przeszło 67-letnią tradycją. Nasze początki sięgają 1948 roku, kiedy to na mocy dekretu o bibliotekach została założona w miejscowej świetlicy, o powierzchni 16 m², z księgozbiorem liczącym 400 woluminów, gminna biblioteka. Jej pierwszą kierowniczką została nauczycielka Helena Jarzyńska. Dzięki staraniom kolejnych kierowników biblioteka gminna kilkakrotnie zmieniała swoją lokalizację. Mieściła się w budynku szkolnym, przy Gromadzkiej Radzie Narodowej, w Domu Strażaka, w budynku Urzędu Gminy, aż w końcu historia zatoczyła koło i biblioteka wróciła na stare miejsce. Nowy Ośrodek Zdrowia, w którym znaleźliśmy przestronne, nowoczesne pomieszczenia powstał na miejscu starej szkoły, pierwszego lokum biblioteki.

Obiekt zlokalizowany jest przy ul. Wareckiej, w samym sercu gminy, w centrum miejscowości, w pobliżu znaczących punktów użyteczności publicznej – banku, szkoły, sklepów. Prace trwały trzy lata, a ich efekt budzi powszechne uznanie. Nowa biblioteka to także zakup nowego wyposażenia i aranżacja wnętrz. Pomieszczenia biblioteki są jasne, utrzymane w pastelowych kolorach, funkcjonalne, przystosowane do twórczych działań, zwłaszcza z dziećmi. Duża sala konferencyjnej stwarza warunki do organizowania wystaw oraz spotkań autorskich. W nowej bibliotece znalazło się odrębne pomieszczenie dla najmłodszych czytelników, wyposażone w kolorowe pufy, stoliki oraz regały z literaturą i czasopismami dla najmłodszych. To tutaj mali czytelnicy mogą miło spędzić czas przy zabawie lub lekturze.

Dla użytkowników biblioteki przygotowano stanowiska komputerowe oraz miejsca do korzystania z książek i gazet.

Cały obiekt jest klimatyzowany. W budynku znajduje się winda, która pozwoli osobom niepełnosprawnym i starszym poczuć się swobodnie i bezpiecznie. Koszt budowy obiektu i wyposażenia nowej biblioteki poniosła Gmina Jedlińsk. Z inicjatywą przeniesienia tutaj biblioteki wystąpił w 2014 roku wójt Jedlińska poprzed-

niej kadencji Wojciech Walczak. Aktualne władze to dzieło kontynuowały z pożytkiem dla lokalnej społeczności.

W uroczystości otwarcia uczestniczyli: Wójt Gminy Jedlińsk Kamil Dziewierz, Przewodnicząca Rady Gminy Aneta Żurowska i radni, Sekretarz Andrzej Pawluczyk, Skarbnik Ilona Starzyńska, dyrektor MBP w Radomiu Anna Skubisz-Szymanowska, dyrektorzy szkół z terenu Gminy Jedlińsk, dyrektorzy bibliotek powiatu radomskiego, czytelnicy i przyjaciele biblioteki. Ks. Karol Piłat, wikary miejscowej parafii, poświecił nową placówkę kultury. W czasie uroczystości otwarcia głos zabrali przedstawiciele lokalnego samorządu i goście. Były kwiaty, upominki, gratulacje. W przygotowanym specjalnie na tę okazję pokazie multimedialnym można było zobaczyć, jak zmieniała się biblioteka na przestrzeni 67 lat.

Część artystyczną zaprezentowali uczniowie PSP w Jedlińsku pod kierunkiem nauczycielki j. polskiego Anny Kraski.

Końcowym akcentem tej niecodziennej uroczystości było zwiedzanie nowej biblioteki oraz poczęstunek.

Bożena Starzyńska
Dyrektor GBP w Jedliński

Kino z historią

Anna Skubisz-Szymanowska

Po dwóch latach comiesięcznych spotkań historycznych, odbywających się w filii nr 6 MBP w ramach cyklu „Czas niezapomniany. Radomianie i ich miasto w czasach wojny i okupacji", stwierdziliśmy, że wyczerpaliśmy temat, słuchaczy i, w co trudno uwierzyć, niezmordowanego prelegenta – dra Sebastiana Piątkowskiego z Delegatury IPN w Radomiu. Aby jednak nie zostawić miłośników historii bez pożywki dla ich zainteresowań i pasji w roku bieżącym proponujemy kolejny cykl. Tym razem historia połączona ze sztuką filmową, podparta literaturą przedmiotu.

Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu i Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Radomiu zapraszają na „Kino z historią – wymyślony świat socrealizmu".

Socrealizm to kierunek w sztuce, który od lat trzydziestych XX w. został uznany w Związku Radzieckim za podstawową i jedyną metodę twórczości artystycznej, służącą propagowaniu ideologii komunistycznej. Po zakończeniu drugiej wojny światowej wprowadzono go też do polskiej literatury, muzyki, sztuk plastycznych i filmu. Powstająca według jego założeń twórczość filmowa bazowała na prostych zasadach: przedstawianiu akcji w środowisku bliskim odbiorcy, wyraźnym oddzieleniu bohaterów dobrych i złych, zawarciu w dialogach treści dydaktycznych i politycznych. Bohaterem stawał się często człowiek o konserwatywnych poglądach, omamiony przez wrogów kraju, nierzadko ustosunkowany negatywnie do nowej rzeczywistości. Pod wpływem aktywisty partyjnego – kolegi, sąsiada, zwierzchnika z pracy, nabierał „świadomości klasowej", zmieniał swe postępowanie, a nierzadko dokonywał nawet bohaterskich czynów.

W latach 1947–1953 w Polsce powstało kilkadziesiąt filmów fabularnych, zrealizowanych według założeń

socrealizmu. Niektórzy z ich twórców propagowali bezkrytycznie skrajnie lewicowe treści, inni starali się przemycić w nich elementy artyzmu i własnego spojrzenia na sztukę filmową. Chociaż dzisiaj obrazy te mogą wzbudzać rozbawienie naiwnością przedstawionych w scenariuszach realiów, ich powstanie umożliwiło ekranowy debiut wielu wybitnym aktorom. Współtworzą one ważną kartę historii polskiego kina.

Podczas spotkań widzowie będą mogli obejrzeć 10 filmów, rzadko dzisiaj przypominanych. Cykl otworzył zrealizowany w Związku Radzieckim *Czapajew*, który wyznaczył modelowy wzorzec opowiadania o „bohaterze rewolucyjnej rzeczywistości". Ostatnim z zaprezentowanych obrazów będzie *Pokolenie* – film, który wprowadzał polską kinematografię w nową, postalinowską rzeczywistość.

Każdy pokaz filmowy jest poprzedzony prelekcją pracownika Instytutu Pamięci Narodowej, omawiającą okoliczności powstania filmu, jego odbiór przez widzów, a także zastosowane w obrazie techniki propagandowe. Prelegentem owym jest oczywiście współpracujący z nami od lat w dziedzinie propagowania historii najnowszej dr Sebastian Piątkowski.

W nowym cyklu, już rozpoczętym w filii nr 6 przy ul. Kusocińskiego 13, w styczniu zaprezentowano *Czapajewa* w reż. Georgija Wasiljewa i Siergieja Wasiljewa z 1934 r. Jest to film przełomowy dla sowieckiej kinematografii, wyznaczający kanon opowiadania o rzeczywistości zgodnie z zasadami socrealizmu. Bohaterem jest komendant oddziału kawalerii Armii Czerwonej, walczący w okresie rewolucji bolszewickiej przeciwko siłom popierającym carat. Pod wpływem przysłanego przez władze partyjne zastępcy, przeobraża się on z niezdyscyplinowanego awanturnika w ideowego, „uświadomionego politycznie" dowódcę swych żołnierzy. Obraz odznacza się świetnym scenariuszem, prostym przesłaniem oraz doskonałymi, robiącymi wrażenie po dziś dzień, scenami batalistycznymi, realizowanymi z udziałem setek statystów.

W Związku Sowieckim film wszedł na ekrany w 1935 r. Odniósł niewyobrażalny wręcz sukces – zainteresowanie widzów było tak duże, iż niektóre kina wyświetlały go przez wiele dni bez przerwy, organizując seanse przez całą dobę. Świetnie przyjęto go też na Zachodzie, przyznając nagrody w Stanach Zjednoczonych i we Francji. Do polskich kin trafił po raz pierwszy w 1945 r.

W lutym odbyła się projekcja *Jasnych łanów* Eugeniusza Cękalskiego z 1947 r. To pierwszy film polski, zrealizowany według reguł socrealizmu. Akcja obrazu rozgrywa się we wsi żyjącej głównie z bimbrownictwa, terroryzowanej przez bogatego młynarza. Do wsi przybywa młody nauczyciel Andrzej, który podejmuje trud przeobrażenia miejscowości – doprowadza do założenia w niej światła elektrycznego, a także remontu dworu, przekształconego wkrótce w szkołę i świetlicę. Postawa taka wzmacnia uczucia żywione do niego przez Magdę – młodą gospodynię o postępowych poglądach. Zmiany zachodzące we wsi nie podobają się młynarzowi i jego kompanom, którzy postanawiając wysadzić w powietrze transformator elektryczny i spalić szkołę.

Jawnie propagandowy, bardzo prosty w swej konstrukcji obraz, został nakręcony w autentycznych plenerach wsi Sobota koło Łowicza. Na ekranie pojawili się liczni aktorzy, którym dane były zapisać się w przyszłości wybitnymi rolami teatralnymi i filmowymi – m.in. Hanka Bielicka, Kazimierz Dejmek i Andrzej Łapicki.

W marcu pokazane zostały *Dwie brygady* (reż. Wadim Berestowski i in., 1950 r.). Akcja filmu, reklamowanego jako „dramat społeczny", rozgrywa się w środowisku aktorów jednego z teatrów. Pracują oni nad wystawieniem – silnie lansowanej w okresie stalinizmu – czechosłowackiej sztuki pt. *Brygada szlifierza Karhana*. Podczas gdy starzy aktorzy pragną grać według zasad sztuki scenicznej, ich młodsi koledzy chcą obserwować robotników pracujących w fabryce, aby przenieść na scenę jak największy realizm. Na tym tle rodzi się konflikt pokoleniowy i ideologiczny. Wszystko zmierza jednak szczęśliwie do premiery, w czasie której zasiadający na widowni robotnicy odnajdują ze wzruszeniem w sztuce swe własne postawy i problemy.

W obsadzie filmu znalazła się plejada gwiazd polskiej sceny, a także aktorzy, którzy mieli dopiero zdobyć sławę – m.in. Kazimierz Opaliński, Hanka Bielicka, Andrzej Łapicki i Tadeusz Łomnicki. Film otrzymał nagrodę dla obrazu eksperymentalnego na festiwalu filmowym w Karlovych Varach. Jak napisano w uzasadnieniu: „Film ten w nowatorski sposób ukazuje, jak dzięki współpracy artystów z robotnikami rodzi się nowa sztuka i wytwarza doskonalszy, socjalistyczny stosunek pracy".

Kolejne spotkania odbywać się będą zgodnie z programem:

- 12 kwietnia – *Niedaleko Warszawy* (reż. Maria Kaniewska, 1954 r.)

Akcja filmu, określanego często jako „socrealistyczny dramat sensacyjny", rozgrywa się w leżącej na obrzeżach Warszawy hucie. Wśród osób tworzących jej załogę pojawia się nowy robotnik. Szybko zdobywa on zaufanie zwierzchników, a także jednego z majstrów, który pragnie wydać za niego swą córkę. Nikt nie podejrzewa, że w rzeczywistości jest to przedwojenny oficer Wojska Polskiego, przysłany z Londynu z zadaniem wysadzenia w powietrze huty i tym samym osłabienia gospodarki kraju. Na szczęście władze partyjne i Urząd Bezpieczeństwa Publicznego zachowują czujność.

Film stanowił polityczne uzasadnienie stalinowskich represji, związanych z poszukiwaniem „wewnętrznego wroga". W skrajnie propagandowym obrazie wystąpili jednak wybitni aktorzy – m.in. Ludwik Benoit, Igor Śmiałowski i Zdzisław Mrożewski.

- 10 maja – *Piątka z ulicy Barskiej* (reż. Aleksander Ford, 1953 r.)

- 15 czerwca – *Czarci żleb* (reż. Aldo Vergano, Tadeusz Kański, 1949 r.)
- 13 września – *Celuloza* (reż. Jerzy Kawalerowicz, 1953 r.)
- 11 października – *Pod gwiazdą frygijską* (reż. Jerzy Kawalerowicz, 1954 r.)
- 8 listopada – *Uczta Baltazara* (reż. Jerzy Zarzycki, 1954 r.)
- 12 grudnia – *Pokolenie* (reż. Andrzej Wajda, 1954 r.)

Na podstawie tekstu
przygotowanego przez
dra Sebastiana Piątkowskiego oprac.
Anna Skubisz-Szymanowska

MAK 2015

Alicja Holender

Finał XXVI Młodzieżowej Akademii Kultury 2015 odbył się 5 grudnia 2015 roku w filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu.

Książek nie czyta się po to, aby je pamiętać. Książki czyta się po to, aby je zapominać, zapomina się zaś po to, aby móc je znów czytać – ten cytat z „Bezpowrotnie utraconej leworęczności" Jerzego Pilcha był myślą przewodnią konkursu na recenzję książki, adresowanego do dzieci ze szkół podstawowych i młodzieży z gimnazjów. W konkursie uczestniczyli uczniowie

Uroczystość wręczenia nagród

ze szkół radomskich i powiatu radomskiego ziemskiego.

Otrzymaliśmy 114 prac. Wśród młodzieży gimnazjalnej największym powodzeniem cieszył się „ Mały książę" Antoine`a de Saint Exupery`ego, „Oskar i pani Róża" Erica Emmanuela Schmitta oraz „Gwiazd naszych wina" Johna Greena. Natomiast dzieci ze szkół podstawowych najczęściej wybierały „Dzieci z Bullerbyn" Astrid Lindgren, „Anię z Zielonego Wzgórza" Lucy Maund Montgomery oraz „Przygody Tomka Sawyera" Marka Twaina. Najwięcej recenzji napisali uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 26 w Radomiu, Publicznej Szkoły Podstawowej w Mazowszanach oraz Publicznego Gimnazjum nr 10 w Radomiu.

Komisja konkursowa pracowała pod kierunkiem Małgorzaty Iwanowicz – językoznawcy, poetki, terapeutki, autorki książek dla dzieci i młodzieży.

W kategorii szkoła podstawowa przyznano dwie pierwsze nagrody, które zdobyły: Nina Hetman i Sandra Chełmińska oraz dwie drugie. Ich zdobywcami zostali: Jakub Chojnacki i Barbara Ziewiecka.

Wśród gimnazjalistów pierwsze miejsce zajęła Maria Pruś, drugie Olga Bartodziej, trzecie Martyna Kalita.

Podczas spotkania finałowego przewodnicząca jury omówiła nadesłane na konkurs prace, zwracając uwagę na ich wysoki poziom. Przygotowała prezentację multimedialną na temat nagrodzonych i wyróżnionych prac, co nadało imprezie wyjątkowy charakter.

Alicja Holender
Kierownik filii nr 6 MBP w Radomiu

Świat bajek Walta Disneya

Kinga Olbromska-Miłosz

1 lutego w naszym województwie rozpoczęły się ferie zimowe. Tradycyjnie śniegu było jak na lekarstwo, ale na szczęście było dużo dobrej zabawy, a poczucie humoru dopisywało. Jak co roku w filii nr 16 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu rozpoczęliśmy akcję „Ferie w bibliotece". Zajęcia dla dzieci odbywały się codziennie przez dwa tygodnie. Tym razem przenieśliśmy się do świata bajek Walta Disneya.

Po krótkim przywitaniu, przedstawiony został plan zajęć oraz zasady obowiązujące podczas spotkań. Następnie kilka zabaw integracyjnych, podczas

Zajęcia plastyczne – „Ziołowe rysunki"

których uczestnicy zapoznali się ze sobą. Oglądając prezentację multimedialną, dzieci przypomniały sobie zasady bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych. Dowiedziały się również jak zachować się w sytuacji, kiedy jesteśmy świadkiem wypadku, np. załamania się pod kimś lodu na jeziorze.

Kolejny punkt dnia i kolejna prezentacja multimedialna, to przybliżenie postaci Walta Disneya (a właściwie Waltera Eliasa Disneya) oraz jego bajek. Dzieci z zainteresowaniem śledziły pierwsze przygody Myszki Mickey czy królika Oswalda. Poznały również „Alice Comedies" – krótki film inspirowany przygodami „Alicji w Krainie czarów", w którym połączono grę aktorską z postaciami z kreskówki. Pomyśleć, że Walt Disney został zwolniony z pracy w gazecie „za brak wyobraźni". Może jednak dobrze się stało, bo dzięki temu możemy dziś oglądać wiele wspaniałych filmów i bajek. Na zakończenie tego dnia uczestnicy zajęć tworzyli bajkowe witraże. W wyniku wspólnej pracy powstał duży witraż w oknie, który jest ozdobą naszej biblioteki.

Choć hasło „Świat bajek Walta Disneya" wskazywałoby na tematy lekkie, łatwe i przyjemne, to treści poruszane podczas ferii nie zawsze takie były. Przykładem może być tolerancja. Próbowaliśmy wyjaśnić czym jest tolerancja, o kim mówimy, że jest on człowiekiem tolerancyjnym oraz czy pobłażliwość wobec złego zachowania to też tolerancja? Kolejnym takim tematem była przyjaźń. Zastanawialiśmy się wspólnie nad tym, kim jest przyjaciel, jakie są cechy dobrego przyjaciela oraz dyskutowaliśmy czy w ogóle jest on potrzebny.

Szczęśliwym trafem kolejny dzień ferii przypadł w Tłusty Czwartek, dlatego też zajęcia rozpoczęliśmy od czytania „Kubusia Puchatka". Choć „Kubusia Puchatka" napisał A.A. Milne to mały, grubiutki miś w czerwonym sweterku jest chyba najbardziej znaną postacią stworzoną przez Walta Disneya. Równie dobrze znany jest jego ogromny apetyt. Tego dnia rozmawialiśmy na temat łakomstwa: co to jest, czym się charakteryzuje i czy można powstrzymać się od nadmiernego jedzenia. Jak przystało na Tłusty Czwartek na wszystkich czekały pączki. Uczestnicy zajęć wysłuchali również opowiadań z „Księgi dobrych manier" a następnie odegrali scenki na temat odpowiedniego i nieodpowiedniego zachowania się w restauracji i na przyjęciu. Inscenizacje te okazały się świetnym sposobem na naukę poprzez zabawę. Jak wiadomo, jednym ze sposobów na bolące brzuchy, po przejedzeniu, jest wypicie naparu z „ziółek". Podczas zajęć plastycznych dzieci poznały niektóre zioła i wykorzystały je do zrobienia „ziołowych rysunków". Na zakończenie dnia odbyły się zabawy ruchowe m.in. „Simon mówi", czy krążące pudełko, a przez kolejny dzień w bibliotece unosił się piękny ziołowy zapach.

Przeprowadzonym w bibliotece dyskusjom towarzyszyły zabawy i konkursy. W ramach rozluźnienia, próbowaliśmy rozplątać „węzeł gordyjski", bawiliśmy się słowami (zabawa w słowa), próbowaliśmy rozpoznać się po dłoniach (czyja to ręka), a zabawa „tropiciel" pokazała, że nie wszystkie postacie z bajek Disneya są dobrze znane.

Podczas ferii przeprowadzony został konkurs plastyczny „Podniebne podróże małego słonika". Biorąc przykład z „Małych Einsteinów" wykonaliśmy „Łapacze snów", aby nasze sny były miłe i przyjemne. Zorganizowaliśmy również konkurs plastyczno–literacki „Przyjaźń to największy skarb". Powstały bardzo ciekawe prace plastyczne, opowiadania a nawet wiersz. Najlepsze prace zostały nagrodzone.

Ostatni piątek karnawału rozpoczęliśmy od robienia masek karnawałowych. Jak przystało na karnawał zaprosiliśmy dzieci do zabawy przy muzyce. Nie zapomnieliśmy jednak o różnych konkurencjach i zabawach. Najpierw dzieci zamieniły się w Kopciuszka i oddzielały ziarna grochu, ryżu i fasoli, tańczyły na gazecie, wsiadły do pociągu w kapeluszu na głowie i przy piosence „Jedzie pociąg z daleka" przemierzały góry i doliny. Następnie zamieniły się w rycerzy i z zasłoniętymi oczami kopią trafiały w tarczę. Najlepszym rycerzem została Merida Waleczna. Dumni i wyprostowani wszyscy przeszli wzdłuż sali z książką na głowie – co okazało się niełatwa sprawą. Dzieci odtańczyły taniec limbo oraz bawiły się w „muzyczną ruletkę".

Drugi tydzień ferii w bibliotece to kolejne atrakcje przygotowane dla dzieci. Tym razem troszkę motoryzacji. Zajęcia

rozpoczęliśmy od czytania książek. Następnie podczas zajęć plastyczno-technicznych dzieci projektowały, a następnie wykonywały przestrzenne modele samochodów. Wszystko to było przesłanką do przeprowadzenia dyskusji na temat bezpieczeństwa podczas podróży autem, pociągiem, samolotem, busem czy autokarem. Dzieci były bardzo aktywne i miały ciekawe podejście do tematu. Dawały wiele przykładów zachowań pozytywnych jak i negatywnych. Jak się okazało, najpopularniejszym sposobem podróżowania jest samochód. Wiele radości dało dzieciom składanie różnych modeli papierowych samolocików a jeszcze większą radość ich puszczanie. Ponadto dzieci ścigały się na gazetach oraz, z zasłoniętymi oczami, przypinały samolociki do mapy.

Przeprowadziliśmy również dyskusję na temat odwagi. Uczestnicy próbowali odpowiedzieć na pytania: co to jest odwaga, jakie ma cechy osoba odważna, mówili czego się boją, próbowali odnaleźć granicę pomiędzy odwagą a brawurą i głupotą. Doszły też do wniosku, że odmowa zrobienia czegoś niebezpiecznego wcale nie jest tchórzostwem. Po tych rozważaniach teoretycznych nadszedł czas na troszkę praktyki i poddanie odwagi i sprawności testom. Włożenie ręki do pojemnika z „wielkim futrzastym pająkiem" czy „okropnymi pędrakami" nie należy do najłatwiejszych, zwłaszcza gdy nie wiemy, co skrywa pojemnik. To była tylko rozgrzewka przed kolejnymi wyzwaniami, takimi jak przejście przez tor przeszkód z zasłoniętymi oczyma chodzenie po linie, przejście z książką na głowie, skłony, przysiady, zabawa „Kto ma więcej piegów" i wreszcie podchwytliwe zagadki logiczne. Na zakończenie dzieci malowały prace techniką domalowywania. Najlepsze z prac zostały nagrodzone.

Zima (śnieżna czy też nie) to dobry moment na zastanowienie się i pomyślenie o „braciach mniejszych" czyli zwierzętach. Dzieci obejrzały krótką prezentację oraz dyskutowały na temat opieki nad zwierzętami zimą. Czy należy, czy też nie ma potrzeby ich dokarmiania, jakie zwierzęta czym można dokarmiać. Zastanawiały się nad tym, jak mogłoby wyglądać zwierzę powstałe z połączenia dwóch różnych zwierząt, a następnie projektowały i malowały domek dla niego. Przeprowadziliśmy również quiz wiedzy „W świecie bajek Walta Disneya" oraz konkurs na najciekawszą pracę plastyczną przedstawiającą zimowe pejzaże z elementami przestrzennymi. Powstały interesujące prace, na których można było dostrzec między innymi słomkowe sanki czy piękne śnieżynki. Niezbędne były również ćwiczenia na rozluźnienie się i poprawę koncentracji oraz trochę ruchu: bitwa na gazetowe śnieżki, rzut do celu do małej i dużej tarczy, zawody w zbieraniu płatków śniegu, zabawa w bałwana oraz uwielbiane przez dzieci kalambury

Z okazji zbliżających się Walentynek, ostatni dzień ferii poświęcony został miłości. Zaczęliśmy od czytania fragmentów książki Disneya „Żyli długo i szczęśliwie" oraz dyskusji na temat tego uczucia. Wspólnie próbowaliśmy określić co to jest miłość, jak się ona objawia i skąd się wzięło walentynkowe święto. Następnie wszyscy uczestnicy zrobili kartki walentynkowe z życzeniami dla bliskich sobie osób oraz ułożyli własne wierszyki. Na zakończenie dnia zorganizowaliśmy walentynkowy quiz literacki oraz zabawy: gorące serce, ludzie do ludzi, gra muzyka.

Podczas uroczystego zakończenia ferii dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy i drobne upominki.

Jak przystało na bibliotekę podczas zajęć przeczytaliśmy dzieciom fragmenty wielu książek, m.in. „Dumbo", „Pocahontas", „Kubuś Puchatek i Hefalumpy", „Potwory i spółka", „Zły sen Łukasza", „Kubuś Puchatek" A.A. Milne, „Księga dobrych manier", „Wall-e", „Piotruś Pan", „Samoloty", „Herkules", „Gdzie jest Nemo?", „Mój brat Niedźwiedź", „101 Dalmatyńczyków", „Kurczak Mały", „Dawno temu w trawie", „Żyli długo i szczęśliwie" oraz „Kraina lodu". Jest to tylko mała próbka tego, co można znaleźć w bibliotece.

Wszystkie zajęcia wymagały od dzieci wysiłku fizycznego oraz umysłowego. O to, aby naszym uczestnikom nie zabrakło sił, zadbał Radomski Bank Żywności, który podarował bibliotece owoce oraz napoje. Ferie dobiegły końca a my już dziś zapraszamy na zajęcia wakacyjne.

Kinga Olbromska-Miłosz
Pracownik filii nr 16 MBP w Radomiu

Filip Springer Show[1]

Dariusz Wróbel

Najczęściej na spotkaniu autorskim to publiczność zadaje pytania autorowi. Kiedy w styczniu bieżącego roku gościem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu był Filip Springer, sytuacja wyglądała trochę inaczej.

Filip Springer to reporter młodego pokolenia. Mimo młodego wieku (rocznik 1982) ma na swoim koncie pięć reportaży, trzy fotoreportaże oraz projekt Miasto Archipelag, który wykracza poza ramy standartowego reportażu. Jest finalistą Nagrody Literackiej NIKE (2013), nominowany był do Nagrody Gdynia (2012). Jego debiutancki reportaż – *Miedzianka. Historia znikania* znalazł się w finale Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za Reportaż Literacki 2011 roku. Jest stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowe-

[1] Odwołanie do programu Jerry Springer Show – popularnego talk-show w USA

Filip Springer (z prawej) i prowadzący Dariusz Wróbel

go oraz programu „Młoda Polska" Narodowego Centrum Kultury. Publikuje m.in. w „Polityce", „Rzeczypospolitej", „Przekroju", „Tygodniku Powszechnym".

Springer, jak sam twierdzi, nie umie i nie lubi rozmawiać z ludźmi. Można pomyśleć, że dobry reportażysta powinien posiadać taką cechę. Z nim, a jest dobrym reportażystą, jest nieco inaczej. Jego książki odbiegają bowiem od standartowej formy. Inne jest już samo podejście od wyboru tematyki. W jednej ze swoich książek (*Wanna z kolumnadą*) poruszył problem braku ładu przestrzennego w Polsce. W swoim debiutanckim reportażu opisuje historię miasteczka na Śląsku, które, mimo siedmiowiekowej tradycji, zniknęło z powierzchni ziemi. Opowieść o tym miejscu zbudował nie tylko z rozmów z ludźmi, ale w dużej części bazując na źródłach historycznych. Inny jego reportaż – *Źle urodzone* traktuje o ikonach powojennego modernizmu. Bohaterami są tutaj budynki, a mimo to książka jest pełna dialogów, anegdot i bon-motów.

Filip Springer jest reportażystą, który operuje w skali makro. Nie analizuje pojedynczych ludzkich historii i problemów. Zbiera je i patrzy na nie szerzej, w skali całego kraju. „Nie interesują mnie problemy pojedynczego człowieka. Interesują mnie problemy, jakie dotykają nas wszystkich".

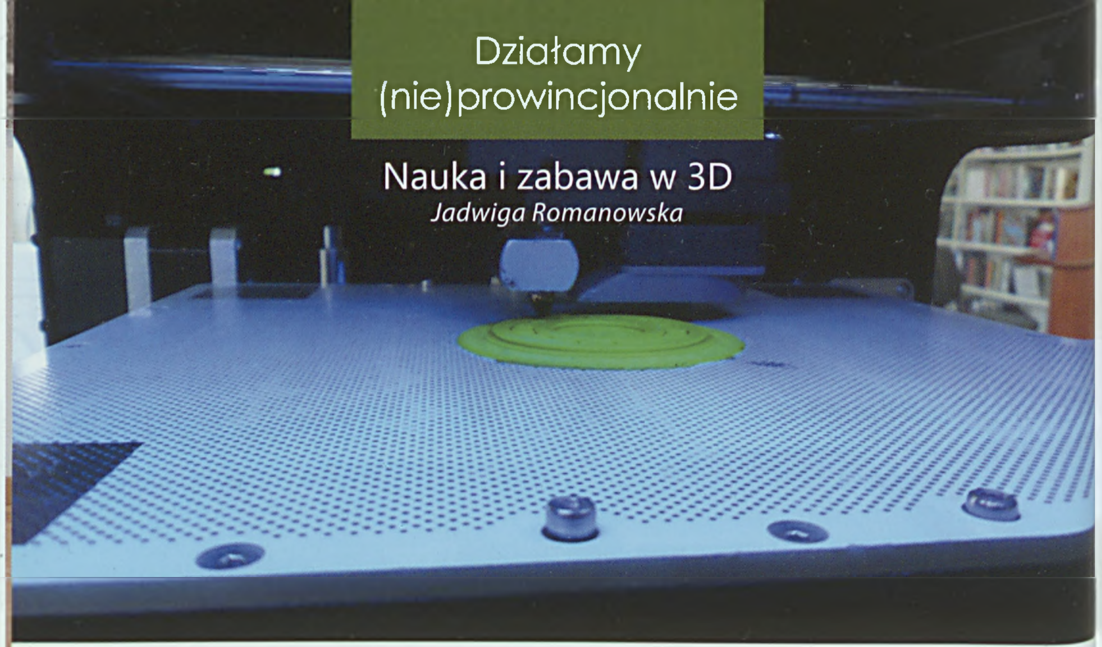
Tak też jest z ostatnią książką zatytułowaną *13 pięter*, która traktuje o problemach mieszkaniowych w Polsce. I znów mamy obszerną część historyczną – prawie połowa książki – opisującą jak problem ten wyglądał w międzywojennej Warszawie. Druga część książki to wybrane historie ludzi, którzy mają różne trudności z posiadanie dachu nad głową. Dla Springera historie te, mimo że każda z nich jest fascynująca i dało by się z prawie każdej napisać oddzielny reportaż, są jedynie narzędziem do pokazania większej skali zjawiska. To historie przykładowe, w których często wystarczy zmienić nazwisko i kilka drobiazgów i mamy historię kogoś innego z drugiego końca Polski. *13 pięter* to opowieść, o problemie społecznym, z którym boryka się większość młodych ludzi w naszym kraju, w tym sam autor. Na spotkaniu w Radomiu, które dotyczyło szczególnie tej książki, powiedział, że swoje reportaże pisze głównie z pobudek egoistycznych.

Jednak to nie spotkanie autorskie było głównym powodem, dla którego Filip Springer odwiedził nasze miasto. Faktycznym powodem jest projekt Miasto Archipelag, opowieść o byłych miastach wojewódzkich, a jednym z nich jest właśnie Radom. Autora zainteresowało, jak źle się żyje w tych miastach i dlaczego, jakie są w nich problemy, czy miasta te borykają się z takimi samymi bolączkami, czy też każde z nich z całkowicie innymi.

Projekt nie jest typowym reportażem. Wykorzystane są tu różne kanały dotarcia do odbiorcy. Oprócz książki, która zapewne ukaże się niebawem, Springer z każdego odwiedzanego miasta pisał na bieżąco relacje, które publikowane były w tygodniku „Polityka" oraz na stronie internetowej www.miastoarchipelag.pl. Wykorzystał też Facebooka i Instagrama, a wiec przeniósł swoją opowieść do mediów społecznościowych, gdzie każdy użytkownik mógł wyrazić swoją opinię na temat poruszanych przez autora tematów. Dodatkowo, w każdym odwiedzonym mieście, nawiązywał współpracę z lokalnymi dziennikarzami, działaczami i mieszkańcami, aby oni też mogli udostępniać, w ramach tego projektu, swoje teksty. W ten sposób ludzie z jednego miasta mogli zobaczyć, jak się żyje w innym, lub jak jedno miasto radzi sobie z problemem, który innych przerósł.

Z tego wynikło odwrócenie ról podczas spotkania w bibliotece. To autor pytał publiczność o ich miasto. Rozdał także karteczki i poprosił, aby każdy z uczestników napisał jedno zdanie pozytywne o Radomiu, i jedno negatywne. Mieliśmy do czynienia z sytuacją, gdzie czytelnik, nie tylko może poznać autora, ale daje mu coś od siebie. Dzięki temu czytelnicy, przekazując swoje myśli i odczucia, faktycznie stali się współautorami reportażu, który opowiada historię tak wielu z nas.

Dariusz Wróbel
Pracownik
Działu Promocji Książki i Biblioteki
MBP w Radomiu

Nauka i zabawa w 3D

Jadwiga Romanowska

Od października 2015 roku przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Skaryszewie działa Lokalne Centrum Kompetencji, które zostało uruchomione w ramach projektu Mazowiecka Sieć Społeczeństwa Informacyjnego M@zowszanie. LCK umożliwia mieszkańcom miasta i gminy Skaryszew bezpłatny dostęp do Internetu oraz nowoczesnego sprzętu komputerowego. Zainteresowani mogą liczyć na pomoc pracownika biblioteki przy wyszukiwaniu w sieci ofert pracy, pisaniu CV, korzystaniu z drukarki 3D. Lokalne Centrum Kompetencji czynne jest w godzinach pracy biblioteki. (Odsyłamy do artykułu Jadwigi Romanowskiej „M@zowszanie.pl szansą dla bibliotek" w Bibliotekarzu Radomskim nr 3-4/2015).

W styczniu br. w MGBP w Skaryszewie odbyły się pokazy pracy drukarki 3D. Druk 3D jest jedną z najpopularniejszych metod drukowania przestrzennego, polega na budowaniu, warstwa po warstwie, zaprojektowanego wcześniej przedmiotu. Do tego typu drukarek wykorzystuje się różne materiały, najczęściej specjalny plastik przemysłowy. Dzięki uprzejmości pana Wojciecha Chołuja z Makowca, który przygotował projekty do wydruku trójwymiarowego, w bibliotece odbyło się kilka prezentacji drukowania różnych modeli. W pokazach uczestniczyły dzieci i młodzież w kilkuosobowych grupach. Drukowanie przedmiotów trwało od kilku minut do kilku godzin, w zależności od wielkości projektu. Pokazy były więc dla wytrwałych.

Trójwymiarowe drukowanie jest hitem ostatnich lat i nowością na rynku. Na oczach zebranych powstawał realny, plastikowy przedmiot. Drukowanie przestrzenne znajduje zastosowanie przy produkcji między innymi biżuterii, obuwia, w architekturze, motoryzacji, lotnictwie, dentystyce i w wielu innych dziedzinach.

Jak pracuje i wygląda drukarka 3D można zobaczyć codziennie w bibliotece, gdzie prezentowane są również wszystkie dotychczas wydrukowane modele.

Drukowanie 3D było jedną z atrakcji, jakie przygotowała na ferie Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Skaryszewie. Dzieci mogły każdego dnia wybrać i wydrukować model, który zabrały ze sobą do domu. Zachęcamy wszystkich miłośników nowinek technologicznych do tworzenia własnych projektów. Prezentacja ma na celu pokazanie, choć w małym stopniu, możliwości jakie daje technologia trójwymiarowego druku.

Przyjdź do naszej biblioteki i zobacz, jak można wydrukować prawdziwe rzeczy!

Jadwiga Romanowska
Dyrektor MGBP w Skaryszewie

Spotkanie mikołajkowe w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Skaryszewie

Jadwiga Romanowska

4 grudnia 2015 roku skaryszewską bibliotekę odwiedził szczególnie wyczekiwany przez grupę najmłodszych czytelników gość. Na spotkanie z Mikołajem zaproszono dzieci z Dziecięcej Akademii Sztuk Walki. Zanim jednak tajemnicza postać w czerwonym odzieniu pojawiła się wśród maluchów, bibliotekarki zapoznały zgromadzonych z legendą o św. Mikołaju. Nie wszyscy wiedzieli, że na przełomie III i IV wieku w mieście Myra w Azji Mniejszej mieszkał biskup Mikołaj, który słynął z dobroci i troski o najbiedniejszych mieszkańców, często i chętnie dzielił się swoim majątkiem z ubogimi, opiekował się chorymi i zdarzało się, że ludzie otrzymywali cudowną pomoc za jego przyczyną. Po śmierci uznano go świętym, a jego sława rozprzestrzeniła się na cały świat. Do współczesności przetrwał zwyczaj przebierania się za św. Mikołaja i rozdawania w jego imieniu prezentów.

Po wysłuchaniu legendy dzieci uczestniczyły w zgadywance, która dotyczyła wiedzy na temat św. Mikołaja. Musiały odpowiedzieć na kilka pytań związanych z tradycją mikołajkową. Ciekawą i wesołą zabawą było rysowanie z zasłoniętymi oczami. Wszystkie dzieci wzięły w niej udział, a potem wspólnie podziwiano i komentowano stworzone dzieła sztuki – wizerunki śniegowego bałwana. Kolejnym punktem programu była projekcja bajki o Mikołaju. I wreszcie nastąpił najważniejszy

moment wieczornego spotkania – przybycie samego św. Mikołaja, który nieoczekiwanie wyłonił się zza regałów z książkami. Nie zabrakło prezentów, które otrzymały wszystkie grzeczne dzieci, a były tylko takie. Nikt nie dostał rózgi. Mikołaj częstował małych i dużych cukierkami. Wizyta św. Mikołaja w bibliotece została utrwalona na wspólnej fotografii.

Wreszcie przybył wyczekiwany gość

Jadwiga Romanowska
Dyrektor MGBP w Skaryszewie

Baba Jaga w bibliotece w Kowali
Anna Dobrzańska

10 grudnia 2015 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Kowali zaprosiła najmłodszych czytelników na przedstawienie „W domku Baby Jagi" w wykonaniu aktorów krakowskiego teatru Edu-Artis. Jest to grupa kreatywnych i otwartych ludzi, animatorów kultury, którzy do swojego zawodu podchodzą z pasją i wielkim zaangażowaniem. Poza spektaklami organizują także warsztaty i prelekcje dla dzieci i młodzieży z zakresu szeroko pojmowanej profilaktyki, asertywności oraz bezpiecznego i zdrowego stylu życia.

Aktorzy przybliżyli najmłodszej publiczności historię Baby Jagi, u której mieszkała mała Małgosia. Baba Jaga karmiła dziewczynkę ciastkami z kremem, czekoladą i lodami. Małgosia zajadając słodycze z dnia na dzień robiła się coraz słabsza, blada i kapryśna. Nie miała ochoty na naukę, zabawę, co bardzo niepokoiło jej starszego brata. Dzięki mądrym argumentom Jasia udało się przekonać Małgosię i samą Babę Jagę, jak ważne w diecie każdego człowieka są warzywa i owoce. Warzywa sprawiają, że jesteśmy silni, energiczni, a owoce świetnie wpływają na nasze dobre samopoczucie i pozytywny nastrój. Jarzyny są źródłem bezcennych witamin, czego nie możemy powiedzieć o czekoladowych batonach, chipsach czy cukierkach.

Cała sala ćwiczy

Aktorzy wprowadzili najmłodszych w cudowny świat magii połączony z nauką i zabawą. Dzieci chętnie odpowiadały na pytania, podsuwały pomysły jak przekonać Małgosię do zdrowego odżywiania się i dobrych nawyków. Były bardzo twórcze i zaangażowane.

Ale zdrowy styl życia to także ruch. Puentą spotkania okazała się wspólna lekcja gimnastyki. Cała sala wykonywała rytmiczne podskoki, pajacyki, przysiady. Publiczność puściła wodze fantazji, radości nie było końca. Wszyscy ćwiczyli w takt rytmicznej piosenki:

Chcesz być zwinny jak wiewiórka?
Chcesz być szybki jak zajączek?
Chcesz być silny tak jak miś?
Więc warzywa jedz od dziś.

W spotkaniu wzięli udział uczniowie klas 1–3 Szkoły Podstawowej w Kowali, „Koło biblioteczne" z Młodocina Mniejszego oraz Przedszkolaki z Publicznego Przedszkola w Kowali. Nasi „milusińscy" obejrzeli spektakl z ogromnym zaciekawieniem. Artyści otrzymali gromkie brawa, a my bibliotekarze wzbogaceni o nowe doświadczenia i solidną dawkę dobrej energii, wiemy że działania te należy kontynuować.

Anna Dobrzańska
Pracownik GBP w Kowali

„Prywaciarze..." w Goździe

Elżbieta Siczek, Patrycja Malik

Wydaje się nam, że przeszłość jest naszą własnością.
Otóż przeciwnie – to my jesteśmy jej własnością.
Ponieważ nie jesteśmy w stanie dokonać w niej zmian,
Ona natomiast wypełnia całość naszego istnienia.
Leszek Kołakowski

Prelekcja kuratora wystawy Piotra Kutkowskiego (Jastrzębia)

Poczęstunek godzien prywaciarzy

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Goździe, przy współpracy z Wójtem Gminy Gózd, prezentowana była wystawa „Prywaciarze – początki polskiej mikroprzedsiębiorczości", której otwarcie odbyło się 11 stycznia 2016 roku. Pomysłodawcą, organizatorem i instytucją finansującą wystawę była Akademia Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości Fundacja dr Bogusława Federa. Komisarzem wystawy był Piotr Kutkowski, dziennikarz, specjalista od publicystyki społecznej i reportaży podróżniczych.

W Goździe wystawa gościła do 20 stycznia, ciesząc się dużym zainteresowaniem, szczególnie wśród uczniów z terenu Gminy Gózd. Zwiedziło ją 28 klas wraz wychowawcami, nauczycielami i dyrekcją szkół. Wystawa budziła zainteresowanie także wśród czytelników biblioteki, pracowników Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Koła Gospodyń Wiejskich i przedsiębiorców.

Pojawiły się na niej fotografie rzemieślników z ich wyrobami, kupców na tle sklepów i małych straganów, a także plansze z informacjami o wydawanych przez władze PRL przepisach i tajnych instrukcjach, dotyczących zwalczania „prywaciarzy" i efektach takich działań. Wiele eksponatów można było nie tylko oglądać ale także dotykać. Dużym zainteresowaniem cieszyły się chociażby telefony z tarczami obrotowymi, maszyna do pisania, zdumienie budziły syfony i autosyfony na naboje. Wiele pytań dotyczyło matrycy do produkcji landrynek, pocztówek dźwiękowych, urządzenia do nabijania wkładów długopisowych czy tranzystorowego radia. Spore zaciekawienie wśród starszego pokolenia wywoływała mosiężna maszynka na parę do wykonywania trwałej ondulacji, nieodzowne wyposażenie zakładu fryzjerskiego z czasów PRL-u.

Podczas wernisażu nie zabrakło bufetu z daniami kojarzonymi z PRL-em. Można było poczęstować się chlebem ze smalcem i ogórkiem kiszonym oraz ciastem drożdżowym.

Podziękowania za możliwość obejrzenia wystawy, uczestnicy składali w księdze pamiątkowej należącej do kuratora wystawy Piotra Kutkowskiego.

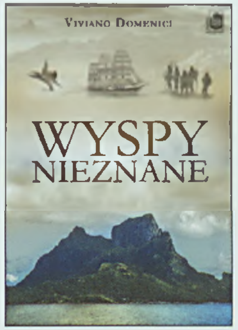
Elżbieta Siczek, Patrycja Malik
Pracownice GBP w Goździe

Wystawa „Prywaciarze – początki polskiej mikroprzedsiębiorczości" prezentowana była także w Gminnej Bibliotece Publiczne w Jastrzębi.

Bibliotekarz poleca

Wypożyczalnia Główna

Bogumiła Grabowska

DOMENCI Viviano. **Wyspy nieznane** . – Poznań : Wydawnictwo Zysk i S-ka, 2015, 326 s.; cena 39,90

„Są wyspy, gdzie niemożliwe historie stają się zupełnie prawdziwe, gdzie szalone, magiczne rzeczy działy się naprawdę, gdzie dziwne, fascynujące, szalone albo zaskakujące postacie mają imię nazwisko i prawdziwy dowód osobisty." Właśnie takie wyspy opisuje Viviano Domenici. Zabiera czytelnika w podróż po wodach i wyspach całego świata, opowiada o rozbitkach pozostawionych samym sobie, o tajemniczych zjawiskach, ludobójstwie, wielkich miłościach, o zwierzętach i ludach zamieszkujących daną wyspę a także o powstawaniu takiej wyspy. Ze względu na położenie geograficzne poszczególnych wysp autor podzielił publikację na: Ocean Spokojny, Indyjski, Atlantycki, Morze Śródziemne, opisał znajdujące się tam wyspy i zakończył opowieść o wyspach fatamorgana i potworach morskich. Każdy rozdział to inna historia, to mnóstwo zagadek, ciekawostek i niespodzianek. We wstępie Viviano napisał: „Przez lata moich podróży odnajdywałem strzępy zapomnianych opowieści, starannie je zbierałem, z ogromną miłością składałem i dopasowywałem odnalezione kawałki, szczegóły… teraz stały się książką. „Wyspy nieznane" to książka podróżnicza, pieknie wydana na kredowym papierze i wzbogacona licznymi zdjęciami, pocztówkami, znaczkami i ilustracjami, z dodatkiem płyty DVD „Boso przez świat" Wojciecha Cejrowskiego.

HERBICH Anna. **Dziewczyny z Syberii** . – Kraków : Wydawnictwo Znak Horyzont, 2015, 294 s.; cena 44,90

„Dziewczyny z Syberii" to druga książka Anny Herbach, opisująca losy Polek w okresie drugiej wojny światowej. W „Dziewczynach z powstania" opowiadała o kobietach walczących w kraju, druga jej publikacja przedstawia losy dziewcząt zesłanych na Syberię. Jest to zbiór opowiadań dziesięciu Polek, wywodzących się z wyższej klasy społecznej, które przed wojną nie zaznały głodu ani żadnego niebezpieczeństwa. „Bohater nie musi walczyć bronią w ręku. Nie musi być żołnierzem. Bohaterem może być kobieta, której jedyną bronią są silna wola i determinacja." I taką właśnie bronią walczyły kobiety zesłane. Jedna z nich, Stefania opowiada: „Jedenaście lat na samym końcu świata, gdzie zaspy śnieżne mają po kilka metrów, gdzie noc trwa pół roku, gdzie drogi prowadzą donikąd. Jedenaście lat w kraju wielkiego cierpienia, gdzie życie ludzkie nie ma żadnej wartości." Każda z bohaterek przeżyła osobistą tragedię, ale wszystkie łączyło jedno: głód, mróz, długa podróż w bydlęcych wagonach, choroby i walka o przetrwanie. „Dziewczyny z Syberii" to poruszająca historia kobiet, które dzięki wielkiej odwadze i determinacji przetrwały, niektóre wróciły do Polski i znalazły czas i siłę, żeby opowiedzieć o okrucieństwie zesłania. Swoje opowiadania wzbogaciły zdjęciami ze zbiorów własnych, które zdołały ocalić.

WEATHERS Beck, MICHAUD Stephen . **Everest. Na pewną śmierć** . – Warszawa: Wydawnictwo Agora SA, 2015 , 308 s.; cena 39,90

Weathers Beck himalaista i uznany lekarz, kilka lat po tragicznym wypadku, otarciu się o śmierć, wspólnie ze Stephenem Michaudem wydał książkę „Everest. Na pewną śmierć." Publikacja podzielona jest na cztery części. W pierwszej autorzy opisują jak wyglądała droga na szczyt Góry Gór, co znajduje się w obozie bazowym i co to jest obóz. Uświadamiają nam jak wiele wyrzeczeń i przygotowań potrzebne jest do wyprawy w tak niebezpieczną drogę. Druga część poświęcona jest wydarzeniom z życia Becka, jego rodziny, żony, dzieci, rodziców i rodzeństwa. Autor wspomina również o swoich wcześniejszych górskich dokonaniach. W trzeciej części opowiada o pasji do gór, treningach, przygotowaniach do zdobywania kolejnych szczytów. Opisuje jak bardzo kochał swoje wyprawy, zaniedbywał dla nich rodzinę i bliskich. Czwarta część to wspomnienia z przeszłości bohatera a obecnie inwalidy i jego rodziny. Beck zapytany, czy zrobiłby to ponownie, odpowiedział: „…nawet gdybym doskonale wiedział, co spotka mnie na Mont Evereście, zrobiłbym to jeszcze raz." „Everest. Na pewną śmierć" to książka o przetrwaniu mimo wszystko, ukazująca egoizm wspinaczy, dla których rodzina i dom, zwykłe zycie to sprawy drugorzędne.

GLASER Paul, **Tańcząc z wrogiem** . – Poznań : Dom Wydawniczy REBIS , 2015, 331 s.; cena 44,90

„Tańcząc z wrogiem" to historia kobiety, która dzięki talentowi i umiejętnościom przetrwała druga wojnę światową. „Jest to prawdziwa historia mojej ciotki Rosie. Opisałem jej przeżycia na podstawie zdjęć, listów i zapisków z czasów wojny, osobistych rozmów oraz badań archiwalnych." Autor Paul Glaser w 2002 roku wraz

z żoną Rii wybrali się na wycieczkę do Polski. Zwiedzali Kraków, pobliskie kopalnie soli. Ostatniego dnia pobytu zwiedzili jeden z największych obozów koncentracyjnych drugiej wojny światowej, Auschwitz. Uwagę Poula przyciągnęła walizka, pochodząca z Holandii i podpisana jego nazwiskiem Glaser. Autor, domyślając się swojego żydowskiego pochodzenia, ciekawy losów swoich i swojej rodziny, postanowił drążyć temat. Dzięki odnalezionym listom, fotografiom, pamiętnikom oraz starym filmom odkrył i opisał swoją przeszłość i dramatyczne losy swojej ciotki Rosie. Była Żydówką, nauczycielką tańca, prowadziła urozmaicone i szalone życie. W okresie drugiej wojny światowej narażona była na szczególne niebezpieczeństwo. Aby przetrwać uczyła esesmanów tańca i z konieczności wdawała się z nimi w romanse. Po wojnie trafiła do Szwecji, tam zaczęła nowe życie i została na stałe. Opowieść oparta na faktach, wzbogacona licznymi fotografiami z krótkimi opisami, godna jest uwagi.

WĄS Monika. **Dymny. Życie z diabłami i aniołami** . – Kraków : Wydawnictwo Znak, 2016, 430 s.; cena 49,90

Jest to pierwsza biografia Wiesława Dymnego. Obejmuje okres w którym żył i tworzył znany poeta, aktor, satyryk, malarz, rzeźbiarz, projektant. Książka jest podzielona na cztery części, począwszy od dzieciństwa Wiesława, jego lat szkolnych, poprzez opisy rozwijającego się życia kulturalnego w Krakowie i całej Polsce do wydarzeń polityczno-społecznych, które wpłynęły na losy i twórczość artysty. To wszystko łączy się w kompletną, ponad czterystu stronicową, biografię Dymnego. Obszerną część książki autorka poświęciła miłości i zazdrości jaką darzył swoją żonę, Annę. Nie brakuje również opisów takich jak: zatargi z policją czy alkoholowe ekscesy, które dotyczyły bezpośrednio Dymnego. Między poszczególnymi rozdziałami autorka umieściła fragmenty zapomnianych utworów literackich artysty. Całość zakończona jest spisem książek publikowanych przez Wiesława Dymnego, filmów z jego udziałem i dodatkiem „życie po życiu", czyli w jaki sposób artysta po śmierci obecny był w twórczości polskich poetów. Dodatkowe walory publikacji to: fragmenty oryginalnych opowiadań, fotografie, rękopisy i rysunki Dymnego. Jaki był Wiesław Dymny i dlaczego w tytule czytamy „Życie z diabłami i aniołami"? Wyjaśnienie znajdziemy w książce.

Bogumiła Grabowska
Pracownik Wypożyczalni Głównej MBP w Radomiu

Wypożyczalnia dla Dzieci

Katarzyna Siudzińska

OLEK-REDLARSKA Zofia. **Portrety imion dziecięcych**. – Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2015. – 83 s.; cena 13,50

Zofia Olek-Redlarska jest doktorem nauk humanistycznych, pracuje jako adiunkt na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Publikowała na łamach „Świerszczyka".

Wydała dwa tomiki poezji dla dzieci: „Dlaczego mam tyle pytań do świata" i „Portrety imion dziecięcych". Te „drugi" jest książką pełną humoru, w której autorka znajduje dla wielu popularnych imion sympatyczne określenia. Znajdziemy tu zabawną charakterystykę Adasia, Bogusi, Kasi czy Wojtusia. Wierszyki są napisane prostym, bezpretensjonalnym językiem, przedstawiają problemy i radości życia dziecięcego. Przypominają dobrze znane, dziecięce powiedzonka jak Agata co nogą zamiata czy Ewka-Marchewka. Każde z imion to naprawdę portret, malowany ciepłymi słowami, podkreślający pozytywne cechy bohaterów. Autorka w wierszykach doskonale uchwyciła dziecięce cechy jak ciekawość poznawania świata, kontaktu z rówieśnikami czy ciągłą potrzebę ruchu.

Wierszyki Zofii Olek-Redlarskiej ucieszą na pewno wszystkich, zarówno całkiem małych jak i tych całkiem dużych czytelników.

FORSSEN EHRLIN Carl – Johan . **O króliku który chce zasnąć**. – Katowice: Wydawnictwo Sonia Draga, 2015. – 28 s.; cena 17,92

Bohaterem jest Królik Romek, który choć chce, to nie może zasnąć. Mimo, iż wszyscy dawno już smacznie śpią, jego sen omija. Tylko Królicza Mama nie śpi (jak to mamy mają w zwyczaju) i jest zawsze gotowa do pomocy. Wspólnie wyruszają do Wujka Ziewka po radę i pomoc. Podczas podróży Królik Romek spotyka Ślimaka Ospałka i Sówkę Snówkę, którzy udzielają mu wskazówek jak zasnąć. Po długiej i wyczerpującej drodze, bardzo już zmęczony Romek dociera do Wujka Ziewka, który stosując zaklęcia pomaga królikowi. Po powrocie do domu Królik Romek smacznie i spokojnie zasypia. Fabuła opowiastki jest nużąca, ale autorowi zależało na tym, aby dzieci, które mają pro-

blemy z zasypianiem mogły spokojnie i szybko zasnąć. Jest to swego rodzaju poradnik dla rodziców, jak postępować, aby dziecko wyciszyć po całym dniu wrażeń. Tak rekomenduje swoją książkę autor: *Życzył bym sobie, żeby ta książka pomogła wszystkim rodzicom, którzy zmagają się z trudnościami w usypianiu dzieci, czy to wieczorem, czy w ciągu dnia. Chciałbym, aby pomogła dzieciom się rozluźnić i z każdą kolejną lekturą zasypiać coraz szybciej.*
Carl-Johan Forssén Ehrlin jest szwedzkim psychologiem. Pracuje jako coach i zajmuje się uczeniem m.in. technik motywacyjnych. W opowiadaniu „O króliku, który chce zasnąć" zastosował rozmaite techniki psychologiczne ułatwiające zaśnięcie dziecka. Historia jest spójna i logiczna. Całość dopełniają ilustracje autorstwa Iriny Maununen. Są one oszczędne, choć pełne ciepła, rysowane delikatną kreską.

KIEŁBASIŃSKI Krzysztof. **Chrząszcz brzmi w trzcinie. Łamańce językowe** – Warszawa: Grupa Wydawnicza Foksal, 2016. – 48 s.; cena 13,59
„Stół z powyłamywanymi nogami" – któż z nas nie „łamał" sobie języka na trudnych wyrażeniach będąc dzieckiem. Niejednemu ciarki przechodzą po plecach, jak zmuszony zostaje do opowiedzenia o „królu Karolu, który kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego". Jednym powiedzenie tak trudnych wyrażeń przychodzi z łatwością, inni mają z tym ogromne kłopoty. „Chrząszcz brzmi w trzcinie" to zbiór wierszyków logopedycznych, które pomagają dzieciom w walce z wadami wymowy. Dzieci często z ogromnym oporem poddają się ćwiczeniom logopedycznym. Dzięki temu, że trudne wyrazy przedstawione są w formie wesołych rymowanek, traktują ich powtarzanie jako dobrą zabawę a nie przykry obowiązek nauki. Po książkę nie musimy sięgać wyłącznie z obowiązku poprawy wymowy dziecka, może również stanowić podstawę do świetnej zabawy w gronie przyjaciół zarówno w długie zimowe wieczory jak i podczas wakacji. Krzysztof Kiełbasiński jest zarówno autorem tekstu jak i ładnych, bardzo kolorowych ilustracji.

PAKOSIŃSKA Katarzyna. **Malina cud dziewczyna.** – Warszawa: MUZA S.A, 2016. – 174 s.; cena 29,90
Katarzyna Pakosińska to kobieta posiadająca wiele talentów. Jest artystką kabaretową, aktorką, dziennikarką. Współtworzyła *Kabaret Moralnego Niepokoju*. Cechuje ją olbrzymie poczucie humoru i ujmujący uśmiech. Teraz poznajemy ją w nowej roli – autorki książki dla młodzieży.
Malina, takie oryginalne imię nosi bohaterka książki Katarzyny Pakosińskiej zatytułowanej „Malina cud dziewczyna". Malinka – tak mówi do niej mama, jest dzie-

sięcioletnią, rezolutną, oczytaną spryciulą, choć bywa też nieśmiała. Lubi jajka na miękko-twardo i nie nosi zegarka (bo go zgubiła). Ma szczęśliwą rodzinę składającą się z mamy, taty, dwóch babć i prababci oraz psa Rudzielca. Niestety, jak każdą nastolatkę i ją chwilami „dopadają romronki". Znaczy to tyle, że przeżywa rozterki typowe dla wieku. Ale są też, a może przede wszystkim szczęśliwe chwile. Malina dzięki zbiegowi okoliczności i czarodziejskiemu radiu przenosi się w czasie i poznaje tajemnice, dotyczące lat dzieciństwa członków rodziny (wyłączając psa). Aby poznać sekrety rodzinne, jakie udało się Malinie odkryć, należy jak najszybciej przeczytać książkę.
Książka napisana jest w sposób interaktywny. Można, a nawet trzeba, w niej rysować (no chyba, że jest wypożyczona z biblioteki). Autorka często przerywa wątek i prosi czytelnika o wykonanie rysunku, czy rozwiązanie zagadki. Napisana jest z humorem, dzięki temu czyta się ją z przyjemnością, z uśmiechem. Czarno-białe lustracje, wykonane przez Katarzynę Kołodziej, świetnie współgrają z treścią. Po przeczytaniu książki możemy postarać się o nagrodę. Gdy rozwiążemy wszystkie zagadki, musimy odpowiedzi włożyć do koperty i wysłać na adres wydawnictwa. Konkurs trwa do 18 maja 2016 roku, a do wygrania są ulubione książki Maliny oraz wiele innych niespodzianek!

Katarzyna Siudzińska
Pracownik Wypożyczalni Głównej i dla Dzieci MBP w Radomiu

Czytelnia Ogólna

Marcin Minda

LUKE Alfons, LANG Albert. **Grafologia**. – Wrocław: Wydawnictwo Astrum, 2015. – 148 s. ; cena 21
Publikacja przedstawia podstawowe pojęcia z zakresu grafologii. Grafologia to dziedzina psychologii zajmująca się wnioskowaniem o charakterze osoby na podstawie charakteru jej pisma. Teoria, wspierająca grafologię, głosi, że charakter pisma jest wyrazem osobowości. Dlatego systematyczna analiza sposobu w jaki for-

mowane są słowa i litery, może ujawnić cechy człowieka. Publikacja składa się z dwóch części. W pierwszej autorzy zwrócili uwagę na takie elementy jak wielkość poszczególnych liter i stopień regularności pochylenia pisma, sztywność pisma i impuls. W sposób klarowny i zrozumiały przedstawione zostały górne znaki diakrytyczne, które najczęściej są małe i niepozorne, ale mają spore znaczenie dla konstruowanej charakterystyki piszącego. Pozycja ta skierowana jest zarówno do przedsiębiorców jak i wszystkich czytelników chcących pogłębić wiedzę z zakresu grafologii.

MAJOREK Marta. **Kod YouTube**. – Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2015. – 238 s. ; cena 27

Globalna infrastruktura telekomunikacyjna staje się fundamentem sieci i obiegów informacyjnych. Rola Internetu, a przede wszystkim różnorodnych portali społecznościowych w tym YouTube'a, sprzyja budowaniu sieci relacji nowego typu. Fenomen YouTuba polega na dzieleniu się treściami video i pozwala na nieograniczoną wręcz ekspresję twórczości audiowizualnej. W niniejszym opracowaniu przedstawiono wyniki badań, dotyczących szeroko pojętej rewolucji informacyjnej dokonujacej się w ostatnich latach. Autorka publikacji prezentuje zasady działania portalu na podstawie licznych przykładów z zakresu marketingu wiralnego. Ponadto, w sposób przystępny dla czytelnika, zostały poruszone zagadnienia nowych technologii telekomunikacyjnych w nauczaniu a także ostatnio bardzo popularnych videomemów. Opracowanie szczególnie polecane jest dla czytelników, którzy chcą zrozumieć fenomen i popularność YouTube'a jako głównej platformy do kreowania sieci kontaktów społecznych.

KAŻMIERCZAK Monika, KAŻMIERCZAK Janusz. **Mediacja rodzinna**. – Warszawa: Difin, 2015. – 185 s. ; cena 35

Mediacja rodzinna w Polsce w ostatnich latach zyskuje coraz to bardziej na znaczeniu za sprawą wpisania jej do kanonu spraw cywilnych a więc także rodzinnych. Została włączona ona do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Autorzy publikacji przedstawili liczne przykłady mediacji. Z uwagi na faktyczny wzrost spraw cywilnych i rodzinnych zbiór przepisów z zakresu mediacji adresowany jest przede

WIECZOREK Piotr. **Wydatki strukturalne**. – Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck 2015. – 199 s. ; cena 129

Trzecie wydanie publikacji prezentuje najnowsze zasady dotyczące sposobu ustalania, obliczania oraz klasyfikowania wydatków strukturalnych w związku z nową perspektywą pozyskiwania środków europejskich 2014 – 2020. Całe opracowanie składa się z siedmiu części, w których zaprezentowane zostały opisy dowodów księgowych w zakresie wydatków strukturalnych, obowiązki pracownika w zakresie wydatków strukturalnych. Autor przedstawia liczne wzory przykładowych zapisów w statucie oraz polityce rachunkowości, dotyczące tych wydatków. Bardzo przydatnym uzupełnieniem książki są teksty aktów prawnych. Wydawnictwo jest interesującą propozycją dla wszystkich pracowników sektora publicznego, chcących podnosić swoje kwalifikacje i wiedzę.

Podróże i podróżopisarstwo w polskiej literaturze i kulturze XIX wieku./ pod red. Kowalczyk Agnieszki i Kwiatek Anety. – Kraków: Księgarnia Akademicka, 2015. – 149 s. ; cena 18

To monografia poświęcona podróży romantycznej wraz z dziewiętnastowiecznymi wojażerami. W podróży po Polsce szczególną rolę odgrywały miasta takie jak Kraków (Wawel) i Puławy, które swoim niepowtarzalnym klimatem przyciągały rzesze turystów i pielgrzymów. Autorka przedstawia dwa sentymentalne modele podróżowania, będące jednocześnie podróżami w kierunku nowych doznań artystycznych i ukazuje tym samym ewolucję sentymentalizmu. Część pierwsza poświęcona jest „ Listom reńskim" związanym z podróżą Witwickiego do Strasburga, Baden – Baden, Kolonii czyli Frankfurtu. Istotnym elementem kolejnej części są rozważania Norwida w języku poezji, gdzie podróżopisarstwo jest traktowane jako rodzaj autobiografii. Książka adresowana jest do czytelników, którzy pragną przybliżyć sobie fenomen osiemnasto – i dziewiętnastowiecznych podróży.

Marcin Minda
Pracownik Czytelni Ogólnej i Czasopism MBP w Radomiu

Czytelnia Regionalna

Maria Kaczmarska

BEDNARCZYK Przemysław, PIĄTKOWSKI Sebastian, **„Twierdzą nam będzie każdy próg..." : społeczeństwo ziemi radomskiej w okresie wojny polsko-bolszewickiej lat 1919-1920.** – Radom : Muzeum Wsi Radomskiej, 2015. – 312 s.; il. ; cena 40 zł.
Książka przedstawia życie mieszkańców Ziemi Radomskiej w okresie wojny polsko-bolszewickiej w latach 1919–1920. Początkowe rozdziały zawierają informacje na temat Ziemi Radomskiej w początkach niepodległości, omawiają podział administracyjny, strukturę wyznaniową i narodowościową mieszkańców, aparat administracji państwowej i samorządowej, stan gospodarki oraz sympatie polityczne ludności. W kolejnych rozdziałach przedstawiono walkę mieszkańców z trudnościami dnia codziennego, sytuację mieszkaniową, problemy aprowizacyjne, strukturę wynagrodzeń za pracę i cen żywności. Ważne zagadnienie stanowi wsparcie mieszkańców regionu dla polskiego wysiłku zbrojnego: poborowi do wojska, pracy komitetów społecznych, zaciągowi do Armii Ochotniczej, finansowaniu żołnierzy oraz osób ewakuowanych i uciekinierów. W ostatniej części omówiono szczegółowo szlaki bojowe jednostek Wojska Polskiego, w których służyło najwięcej żołnierzy i ochotników pochodzących z Ziemi Radomskiej. Tutaj również przedstawiono sylwetki niektórych z nich. Integralną częścią opracowania są aneksy. Zawierają zaczerpnięte z materiałów archiwalnych personalia osób, które z bronią w ręku walczyły przeciwko bolszewizmowi oraz tych, które umożliwiały im to ofiarnością finansową i rzeczową oraz sumiennym wykonywaniem powierzonych obowiązków. Wydawnictwo uzupełniają fotografie oraz obszerna bibliografia.

GÓRSKA-STREICHER Justyna. **Od obrzędu do widowiska ludowego : zwyczaje regionu radomskiego.** – Radom : Muzeum Wsi Radomskiej, 2015. – 287 s. il. kolor. ; cena 50 zł.
Zwyczaje rodzinne są jednym z podstawowych aspektów kultur typu ludowego. Występują w związku z określonymi sytuacjami w życiu człowieka jak: narodziny, małżeństwo i śmierć. Tym przełomowym momentom życia towarzyszyły określone obrzędy, które szczegółowo opisano w publikacji. Czas został podzielony na codzienny i świąteczny. Odmienność czasu świątecznego podkreślano szeregiem zwyczajów, powtarzanych w ciągu roku i wiążących się z jego kolejnymi porami, bądź sezonowymi pracami gospodarczymi. np. żniwa. Materiałem źródłowym służącym do opracowania wydawnictwa były rozmowy z mieszkańcami regionu radomskiego. Są one od czterdziestu lat gromadzone i opracowywane w Muzeum Wsi Radomskiej. W publikacji zamieszczono obszerny wybór najstarszych cytatów z dzieł Oskara Kolberga, dotyczących ciekawych dla naszego regionu zwyczajów.
Na uwagę zasługują regionalne przepisy kulinarne wypróbowane często przez wiele pokoleń gospodyń domowych.

KRASIŃSKA Izabela. **Życie kulturalne w miastach i miasteczkach guberni radomskiej w latach 1864-1914** . – Radom : Radomskie Towarzystwo Naukowe, 2015. – 416 s. il. ; cena 40 zł
Okres pięćdziesięciolecia kiedy Radom i region znajdowały się nieprzerwanie pod rosyjskim zaborem, to wciąż czasy mało przez historyków zbadane. Niniejsza publikacja to kolejny krok w kierunku wypełnienia tej luki. Monografia składa się z 4 rozdziałów. Pierwszy, charakteryzuje ludność guberni radomskiej pod względem wyznaniowym, narodowościowym i zawodowym. Ukazuje liczbę mieszkańców i wygląd miast i miasteczek. Rozdział drugi poświęcony został działalności kulturalnej wybranych towarzystw i organizacji społecznych w guberni radomskiej. Są to: resursy obywatelskie, towarzystwa ochotniczych straży ogniowych, towarzystwa sportowe i krajoznawcze, towarzystwa dobroczynności publicznej a nawet stowarzyszenia spożywcze czy instytucje kredytowo-pożyczkowe. Trzeci rozdział traktuje o istniejących w miastach i miasteczkach bibliotekach, drukarniach, księgarniach, organizowanych tutaj odczytach, prelekcjach i wykładach oraz o inicjatywach, w wyniku których zaczęły powstawać pierwsze gazety i pisma lokalne. W rozdziale ostatnim omówione zostało życie muzyczne, teatralne i rozrywkowe (cyrk, kino, wystawy) mieszkańców guberni radomskiej. Scharakteryzowany został zarówno nurt zawodowy jak i amatorski teatru i muzyki, prześledzony repertuar, funkcje estetyczne, rozrywkowe, społeczne i patriotyczne oraz środowisko w jakim się rozwijały. Książka, przez którą przewijają się setki nazwisk, upamiętnia wielu zasłużonych działaczy społecznych i animatorów kultury, w ten sposób składając im swoisty hołd. Wydawnictwo uzupełniają aneksy, bogata bibliografia, indeks osób i miejscowości.

PIKIEWICZ Tomasz, JASIOROWSKI Jacek. **Dzieje Mogielnicy do końca XIX wieku** / pod red. Jacka Jasiorowskiego. – T. 1. – Mogielnica : Urząd Gminy i Miasta ; Lublin : THORG-STUDIO Agencja Kreatywna, 2014. – 327 s. ; il. kolor. ; cena 20 zł.
Jest to pierwsza publikacja dotycząca historii Mogielnicy. Wydawnictwo składa się z dwóch części. Pierwsza zawiera historię miejscowości od czasów najdawniejszych do końca XIX wieku. Okres średniowiecza i renesansu to rozkwit Mogielnicy, a od XVII wieku rozpoczyna się upadek miasta, do czego przyczynił się trwa-

jący ponad 60 lat proces mieszczan z właścicielami – klasztorem cystersów i Bazylim Walickim. Po upadku powstania kościuszkowskiego miasto zostaje włączone do zaboru rosyjskiego. Część drugiej zawiera zagadnienia szczegółowe. Na uwagę zasługują opracowania dotyczące zabytków (kościoły, ratusz, obraz św. Trójcy), a także ludzi związanych z miastem (rodzina Walickich, generał Wincenty Dobiecki). Zaletą książki jest to, że wszystko co wiadomo o Mogielnicy na przestrzeni wieków, udało się zebrać w jednym miejscu. Wydawnictwo uzupełniają: materiały źródłowe, bibliografia oraz indeks nazwisk.

Maria Kaczmarska
Kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego MBP w Radomiu

Zbiorki poezji autorów związanych z Radomiem

- AVIS-ZEMBRZYCKA Hanna. **Tak po prostu**. – Radom : Stowarzyszenie Grupa Literacka „Łuczywo", 2015. – 96 s.
- DŁUSKA Janina. **Listy do Niego**. – Radom : Janina Marta Dłuska, 2015. – 62 s.
- ORCZYKOWSKI Jan Bogusław. **Tęsknota w rymy ubrana**. Radom : [br. m. wyd.], 2015. – 112 s.
- SZARY Adrian. **Horoskopy**. – Radom : Wydawnictwo Lucky Robert Stępień, 2015. – 48 s.
- TOMCZYK Grażyna. **Szarpane wiersze bez diagnozy**. – Kraków : Wydawnictwo Miniatura , 2015. – 47 s. ; il.

Z Czasopism Regionalnych
Joanna Nagay

To jest moja pasja : z Grzegorzem Bartosem rozmawia Ilona Michalska-Masiarz. // Miesięcznik Prowincjonalny. – 2016, nr 1, s. 35-39, il.

Grzegorz Bartos – radomski literat obchodził w minionym roku 20 rocznicę debiutu. W rozmowie, przeprowadzonej podczas Targów Wydawnictw Regionalnych, opowiedział o doświadczeniach artystycznych i życiowych, traktując twórczość literacką nie tylko jako spełnienie marzeń, ale również pracę zarobkową. Autor książek, wierszy i dramatów z pasją opowiada o codzienności polskiej i holenderskiej; epizod pracy zarobkowej w Holandii potraktował jako temat dramatu, który wystawiono na deskach teatralnych w Dordrecht. Wszyscy zainteresowani twórczością radomskiego pisarza powinni wywiad przeczytać z zainteresowaniem.

Kamieniak, Wanda. **Radomski „Medyk" wczoraj i dziś**. // Kronika Mazowiecka. – 2016, nr 2, s. 22-23, il.

Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego kontynuuje dzisiaj medyczno-społeczny profil kształcenia. Państwowa Szkoła Pielęgniarska powstała w 1958 r. odpowiadając na potrzeby regionu. Wysoki poziom kształcenia sprawił, iż absolwentki szkoły zasilały szeregi pracowników służby medycznej zarówno na terenie regionu, jak również całego kraju. W latach 90-tych 20 w. zmienił się profil kształcenia medycznego przechodząc na system policealny, uwzględniający światowe tendencje w zakresie nauczania i przygotowując przyszłe pielęgniarki do opieki zarówno nad pacjentem, jak również - rodziną i grupą. Obecnie szkoła prowadzi system nauki stacjonarnej oraz doskonalenia zawodowego bezpłatnego, oferując różnego rodzaju kursy zawodowe. Pracodawcy chętnie zatrudniają absolwentów radomskiej szkoły medycznej, którzy z powodzeniem zdają egzaminy zawodowe w Warszawie, potwierdzając wysoki poziom nauczania

Michalska-Masiarz Ilona. **V Radomskie Targi Wydawnictw Regionalnych – pierwszy ważny jubileusz**. // Miesięcznik Prowincjonalny 2015, nr 6, s. 48-50, il.

Historia Radomskich Targów Wydawnictw Regionalnych rozpoczęła się w 2007 roku, kiedy w Resursie Obywatelskiej zorganizowano pierwszy kiermasz wydawnictw regionalnych. Dwa lata później narodziła się idea Nagrody Literackiej Miasta Radomia, której pomysłodawczynią była Anna Skubisz-Szymanowska, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Nowa przestrzeń targowa, którą udostępnia do dziś Miejskiej Bibliotece Publicznej Radomska Orkiestra Kameralna, pozwoliła na zwiększenie liczby wydawców, a publiczności zapewnia możliwość zapoznania się z nowymi tytułami, ukazującymi się w regionie. Spotkania autorskie z lokalnymi twórcami, towarzyszące imprezie, cieszą się dużym zainteresowaniem czytelników. Lektura artykułu może zachęcić potencjalnych uczestników do wzięcia udziału w radomskich targach.

Joanna Nagay
Pracownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego MBP w Radomiu

Kronika

Marzena Berlińska, Ewa Ukleja

RADOM

1.12.2015. Otwarcie wystawy fotografii Marty Kaczorowskiej-Nowak „Bawełniany Zamek czyli Pamukkale" w Małej Galerii RTF.

4.12.2015. „Mikołajkowa loteria Książkowa" w Bibliotece Głównej.

11.12.2015. Promocja książki „Łączka. Poszukiwania i identyfikacja ofiar terroru komunistycznego na warszawskich Powązkach" Karoliny Wichowskiej w ramach spotkania Klubu Historycznego S. Roweckiego „Grota".

14.12.2015. Promocja drugiego tomu Radomskich Studiów Humanistycznych.

17.12.2015. Spotkanie wigilijne pracowników MBP w Radomiu.

21.12.2015. Wizyta pracownika MBP w Areszcie Śledczym w Radomiu. Marta Trojanowska mówiła o nietypowych zastosowaniach książki oraz o książce artystycznej.

5.01.2016. W Małej Galerii RTF otwarto wystawę fotografii Dariusza Stankiewicza „Teneryfa – w słońcu... wulkanu!".

8.01.2016. W sali wystawienniczej można było obejrzeć wystawę prac tegorocznych absolwentów wydziału UTH zatytułowaną „Przekroje – dyplom 2015".

12.01.2016. „Dwie natury – dwa spojrzenia – jedna prawda" otwarcie wystawy prac plastycznych Urszuli Bednik i Małgorzaty Sokołowskiej w Galerii Ekslibris.

14.01.2016. „Artystyczne inspiracje uczniów III Liceum Ogólnokształcącego im. płk. Dionizego Czachowskiego w Radomiu" – otwarcie wystawy plastyczno-fotograficznej. Prace wykonane pod kierunkiem Moniki Mazur-Mitrowskiej i Agnieszki Nosowskiej można było obejrzeć w Galerii M-10.

19.01.2016. Spotkanie z Piotrem Weiserem, autorem książki „To nie ja wymyśliłem ten kraj. Izrael Hłaski".

20.01.2016. Wykład prof. Dariusza Trześniowskiego „Inny pomnik. Nowe spojrzenie na biografię Adama Mickiewicza" którego organizatorem było Radomskie Stowarzyszenie Pokoleń.

1.02.2016. Spotkanie z Filipem Springerem – autorem m.in. reporterskiej książki „Miedzianka. Historia znikania", która znalazła się m.in. w finale Nagrody literackiej Nike 2012 oraz reportażu „13 pięter".

2.02.2016. Otwarcie wystawy fotografii „Z lotu ptaka. Świat widziany oczami pilota" kpt. Adama Ginalskiego w Małej Galerii Radomskiego Towarzystwa Fotograficznego

29.02.2016. Lekcja biblioteczna poświęcona „Alicji w Krainie Czarów", przeprowadzona przez Dział Promocji w Publicznym Przedszkolu nr 2 w Radomiu.

FILIA NR 2

11.01.2016. Konsultacje logopedyczne dla czytelników, prowadzone przez logopedę Ewę Murawską.

13.01.2016. Z młodymi czytelnikami spotkał się autor „Radomira. Legendy o powstaniu Radomia" Wojciech Krupa.

20.01.2016. Kolejne spotkanie z Wojciechem Krupą.

FILIA NR 6

3.12.2015. „Emocje w oczach dziecka" – otwarcie wystawy prac fotograficznych dzieci ze świetlicy Radomskiego Towarzystwa Dobroczynności.

5.12.2015. Finał Młodzieżowej Akademii Kultury MAK 2015 połączony ze spotkaniem z Małgorzatą Iwanowicz.

8.12.2015. Radomianie w Akcji „Burza" 1944 r. – wykład dr. Sebastiana Piątkowskiego w ramach cyklu „Czas niezapomniany... Radomianie i ich miasto w latach wojny i okupacji".

12.12.2015. Czytanie bajek w języku angielskim z Centrum Helen Doron.

15.12.2015. Klub Spec Mam – kolejne spotkanie dla młodych i przyszłych mam.

15.12.2015. „Szklakiem dawnego przemysłu na ziemi świętokrzyskiej" – wykład Łukasza Sobola w ramach cyklu „Nieoczywisty przewodnik po ziemi radomskiej i świętokrzyskiej".

12.01.2016. Pierwsze spotkanie w ramach nowego cyklu„ Kino z historią. Wymyślony świat socrealizmu". Po projekcji wykład dr. Sebastiana Piątkowskiego.

19.01.2016. Klub Spec Mam – kolejne spotkanie dla młodych i przyszłych mam.

20.01.2016. Wykład Łukasza Sobola „Wśród cmentarzy w powiecie radomskim" w ramach cyklu spotkań „Nieoczywisty przewodnik po ziemi radomskiej i świętokrzyskiej".

23.01.2016. Czytanie bajek w języku angielskim z Centrum Helen Doron.

9.02.2016. Spotkanie z cyklu „Kino z historią. Wymyślony świat socrealizmu" poświęcone filmowi „Jasne łany". Projekcja poprzedzona była prelekcją dr. Sebastiana Piątkowskiego.

13.02.2016. Czytanie bajek w języku angielskim z Centrum Helen Doron.

17.02.2016. Wykład Łukasza Sobola „Między Krępianką a Kamienną" w ramach cyklu „Nieoczywisty przewodnik po ziemi radomskiej i świętokrzyskiej".

FILIA NR 16

7.12.2015. Akademia Zdrowia Forever – socjolog medycyny Lidia Chrząstek wygłosiła referat „Dbajmy o tarczycę".

12. 01.2016. Konsultacje logopedyczne dla czytelników prowadzone przez Ewę Murawską.

2.01.2016. W galerii F-16 otwarto wystawę fotografii Marty Trojanowskiej „Piękno Południa".

23.01.2016. Z najmłodszymi czytelnikami filii spotkała się pisarka radomska Walentyna Pawelec.

GÓZD

11–20.01.2016 Otwarcie wystawy „Prywaciarze 1945–1989" zorganizowana przez Akademię Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości – Fundację dr. Bogusława Federa.

11.02.2016 Warsztaty plastyczne dla najmłodszych „Ptasie radio" przeprowadzone przez plastyczki: Weronikę Dudziak i Magdalenę Gorzkiewicz. Dzieci przygotowały kolorowe karmniki dla ptaków, wspólnie dekorowa-

ły dużego kartonowego ptaka, grały w kalambury.

Filia w KUCZKACH

26.02.2016 Lekcja biblioteczna dla uczniów klas drugich PSP. Dzieci zapoznały się z działalnością biblioteki, jej zbiorami, zasadami korzystania z katalogu kartkowego. Zainteresowanie uczniów wzbudził katalog komputerowy MAK+.

IŁŻA

17.12.2015 „Misiowe Mikołajki" – impreza czytelnicza dla najmłodszych z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia oraz Mikołajek. W programie były zajęcia z czytaniem propagujące książki Michaela Bonda o Misiu Paddingtonie, blok zagadek i konkursów, zajęcia plastyczne – dzieci wykonywały Misia Paddiego z filcu oraz bombki z misiem.
18.12.2015 Otwarto wystawę malarstwa radomianek Grażyny Potockiej i Alicji Wojciechowskiej Iwańczuk. Wernisaż uświetnił mini koncert skrzypcowy w wykonaniu męża malarki Krzysztofa Iwańczuka.
20.01.2016 „Plastelinki" – zajęcia świetlicowe. Najmłodsi wykonywali ulubione postaci z bajek.
29.01.2016 Udział bibliotekarki w spotkaniu z głośnym czytaniem w Samorządowym Przedszkolu w Iłży. W programie: cykl zabaw literackich wokół książki Wandy Chotomskiej „Dziesięć bałwanków" oraz książki Christiny Butler „Zimowy dzień".
1.02.2016 W Oddziale dla Dzieci podsumowano XXIII edycję konkursu czytelniczego na „Najaktywniejszego czytelnika roku 2015". W programie: spektakl teatralny „Kot w butach" w wykonaniu aktorów z Teatru „DUET" z Krakowa oraz bal karnawałowy. Imprezą zainaugurowano ferie w bibliotece.
1–12.02.2016 „Biblioferie" czyli ferie w bibliotece – cykl zajęć, imprez, zabaw, konkursów w Oddziale dla Dzieci oraz we wszystkich bibliotekach filialnych.

Filia w BŁAZINACH

4.12.2015 Spotkanie z Wojciechem Krupą – autorem książek dla dzieci.

Filia w JASIEŃCU IŁŻECKIM

4.12.2015 Spotkanie z Wojciechem Krupą – autorem książek dla dzieci.
12.02.2016 „Najaktywniejszy czytelnik roku 2015" – podsumowanie konkursu, wręczenie dyplomów i nagród książkowych.

Filia w PAKOSŁAWIU

10.12.2015 Spotkanie z Wojciechem Krupą – autorem książek dla dzieci.

Filia w SEREDZICACH

4.12.2015 Spotkanie z Wojciechem Krupą – autorem książek dla dzieci.
16.02.2016 „Najaktywniejszy czytelnik roku 2015" – podsumowanie konkursu, wręczenie dyplomów i nagród książkowych.

JASTRZĘBIA

22.02.2016 Wernisaż wystawy „Prywaciarze 1945–1989". Wystawa została zorganizowana i sfinansowana przez Akademię Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości – Fundację dr. Bogusława Federa w ramach projektu Prywaciarze – początki polskiej mikroprzedsiębiorczosci. Komisarz wystawy Piotr Kutkowski, dziennikarz Echa Dnia, podróżnik, fotograf, wprowadził przybyłych w świat pamiątek PRL-owskiej przedsiębiorczości.
26.02.2016 Spotkanie autorskie z Joanną Olech zorganizowane przez GBP dla najmłodszych czytelników.

JEDLIŃSK

26.10–1.12.2015 Przeprowadzka Gminnej Biblioteki Publicznej do nowej siedziby przy ul. Wareckiej 4.
2.12.2015 Pierwszy dzień wypożyczeń w nowych wnętrzach. Pierwsi czytelnicy otrzymali album „Jedlińsk i okolice".
17.12.2015 Uroczyste otwarcie nowej biblioteki z udziałem lokalnych władz, dyrektorów szkół, dyrektorów bibliotek powiatu radomskiego oraz czytelników. Wyświetlono multimedialną prezentację „Biblioteka w Jedlińsku na przestrzeni 67 lat".
26.01.2016 Rozpoczęcie kursu dla seniorów w zakresie podstawowej obsługi komputera. Zaplanowano cykliczne zajęcia w 6 grupach.
27.01.2016 W GBP zorganizowano pokonkursowe spotkanie i wręczono nagrody wszystkim uczestnikom „Młodzieżowej Akademii Kultury 2015" z terenu gminy Jedlińsk.
2–11.02.2016 Na Ferie w bibliotece przygotowana została zróżnicowana oferta rozrywkowo-edukacyjna dla dzieci i młodzieży, m.in. zajęcia z wykorzystaniem Internetu, zabawy ruchowe, gry, konkursy, quizy, krzyżówki, głośne czytanie baśni polskich i wierszy dla najmłodszych.
24.02.2016 Lekcja biblioteczna dla uczniów PSP w Jedlance. W czasie spotkania dzieci zwiedziły nową siedzibę GBP, zapoznały się z historią biblioteki i jej działalnością.
25.02.2016 Spotkanie członków Komisji ds. Kultury Rady Gminy z dyrektorem GBP – podsumowanie pracy biblioteki w 2015 roku.

JEDLNIA gm. PIONKI

4.01–29.02.2016 „Anioły" wystawa prac malarskich na desce Katarzyny Bujnowskiej – nauczycielki plastyki i zajęć artystycznych w Suskowli.
1–29.02.2016 „Mój ulubiony Miś"- wystawa prac wykonanych różną techniką przez uczniów PSP im. Jana Kochanowskiego w Jaroszkach.
1–29.02.2016 „Bałwanki" wystawa rysunków wykonanych przez dzieci z oddziału przedszkolnego w Jaroszkach.

JEDLNIA-LETNISKO

1.10–1.12.2015 Wystawa „Jodła – historia sportem pisana..." poświęcona historii klubu „Jodła" od czasu powstania do współczesności. Ekspozycja wzbogacona pracami konkursowymi dzieci pt. „Jodełka sportem malowana".
20.11.2015 VII Powiatowy Dzień Animatora Kultury w MOKiB w Pionkach, na którym po raz trzeci została nagrodzona Barbara Arak – dyrektor GBP w Jedlni-Letnisku.
8.12.2015 Spotkanie autorskie z pisarką Teresą Ewą Opoką w siedzibie

GBP w Jedlni-Letnisku (zorganizowane przez MBP w Radomiu)
1.12.2015–29.02.2016 Wystawa malarstwa olejnego Barbary Gulińskiej, w dzieciństwie związanej z Jedlnią-Letnisko, a obecnie mieszkanki Radomia.
10.01.2016 GBP brała czynny udział w XXIV Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Stoisko z książkami cieszyło się dużym zainteresowaniem i dzięki temu biblioteka zebrała kilkaset złotych dla Orkiestry.

KOWALA

10.12.2015 Gminna Biblioteka Publiczna w Kowali zorganizowała dla najmłodszych czytelników teatrzyk pt. „W domku Baby Jagi". W spotkaniu wzięli udział uczniowie klas 1-3 szkoły podstawowej w Kowali, Koło Biblioteczne z Młodocina Mniejszego oraz przedszkolaki z Publicznego Przedszkola w Kowali. Dzieci dowiedziały się o profilaktyce zdrowego żywienia.
11.02.2016 W Świetlicy Środowiskowej „Szansa" odbyło się spotkanie adresowane do najmłodszych mieszkańców gminy „Vipy czytają – dzieci słuchają". Do udziału w akcji zaproszone zostały znane osoby z naszej gminy, które odczytały dzieciom wiersze Juliana Tuwima.

PRZYTYK

2–11.02.2016 „Ferie zimowe w bibliotece" czyli zajęcia edukacyjno-plastyczne i zręcznościowe, m.in.: warsztaty robotyki – uczestnicy, mając do dyspozycji laptopy, zestawy klocków i dodatkowe akcesoria, projektowali i budowali miniroboty Lego, „Akademia małego odkrywcy" – poznawanie świata poprzez zabawę, bezpieczne doświadczenia chemiczne, obserwacje przez mikroskop, zajęcia plastyczne – wykonanie bałwanka ze skarpetki i ryżu.

SKARYSZEW

3.12.2015 Spotkanie autorskie z pisarzem Grzegorzem Bartosem w siedzibie MGBP, które poprowadził Dariusz Wróbel – pracownik Działu Promocji Książki i Biblioteki MBP w Radomiu.
1–31.12.2015 „Jan Paweł II na zawsze w naszej pamięci" – wystawa fotograficzna autorstwa Magdaleny Błażewicz. od lat prezentującej swoje prace w bibliotece.
1–23.12.2015 Przedświąteczny kiermasz – można było nabyć książki po promocyjnych cenach na upominki gwiazdkowe
11–23.01.2016 Prezentacje pracy drukarki 3D. W pokazach uczestniczyły dzieci i młodzież w kilkuosobowych grupach. MGBP otrzymała nowoczesny sprzęt komputerowy, w tym wspomnianą drukarkę w ramach projektu „M@zowszanie".
1–29.02.2016 „Skaryszew w obiektywie" wystawa fotografii Magdaleny Błażewicz.
15.02.2016 Udział MGBP w odbywających się tradycyjnie co roku targach końskich „Wstępach". Na zorganizowanym przez bibliotekarki stoisku zaprezentowane były publikacje regionalne wydane w ostatnich latach.

1–12.02.2016 „Ferie w bibliotece" zajęcia edukacyjne, gry, zgadywanki, konkursy plastyczne, np. na najładniejszą zakładkę do książki. Uczestników konkursów i zabaw nagrodzono drobnymi upominkami.

WIERZBICA

18.12.2015 Spotkanie z dziećmi kl. II „Święty Mikołaj nie jedno ma imię", zaprezentowanie tradycji mikołajkowej w rożnych częściach świata.
9.02.2016 Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu „Lepszy Internet zależy od Ciebie". GBP prowadziła zajęcia z dziećmi korzystając z udostępnionych na stronie DBI scenariuszy i filmów edukacyjnych.
26.02.2016 Światowy Dzień Kota pod hasłem „Koty, kotki i kocięta..." – mity, bajki i powiedzenia dotyczace kotów, konkursy, gry, wspólne malowanie portretu kota.

WOLANÓW

1.12.2015 Otwarcie wystawy ks. Arkadiusza Bieńka „Podróże dalsze i bliższe" – na fotografiach uwieczniono piękno Syberii, Izraela, Jordanii, Włoch, Tunezji, Ukrainy. Wystawa czynna do końca lutego 2016 r.
24.01.2016 „Koncert kolęd i pastorałek" w kościele w Mniszku w wykonaniu zespołu „Wolanianki" pod kierunkiem Barbary Siudy i Barbary Waśkiewicz. Uczniowie PSP w Mniszku wystawili „Jasełka". Po koncercie zaproszono wszystkich na poczęstunek. Organizatorami uroczystości byli: wójt Wolanowa oraz Gminna Biblioteka Publiczna.
12.02.2016 „Ferie zimowe 2016 w naszej Bibliotece" – uroczyste podsumowanie. Wręczono nagrody i dyplomy 10 uczniom szkół podstawowych – laureatom konkursu na najaktywniejszego czytelnika. Celem konkursu było „odciągnięcie" młodych ludzi od urządzeń elektronicznych i zainteresowanie ich czytaniem książki w formie tradycyjnej czyli papierowej oraz wyrabianie nawyków czytelniczych. Na zakończenie spotkania wszystkich uczestników czekała słodka niespodzianka.

ZAKRZEW

9.12.2015 Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego „Polowanie z aparatem – Hubertus 2015". Organizatorem była Stajnia Carino z Gulina oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie. Nagrodzone fotografie zostały zaprezentowane na wystawie w GBP.
15.01.2016 Koncert Karnawałowy zespołu Humi Accordion Band pod dyrekcją Artura Miedzińskiego w siedzibie GBP. Wykonawcy to uczniowie oraz absolwenci Szkoły Muzycznej w Radomiu. Zaprezentowano melodie karnawałowe z różnych zakątków świata.
29.01.2016 Spektakl poetycki do wierszy księdza Jana Twardowskiego w wykonaniu znakomitych artystów: Adama Woronowicza i Janusza Strobla – w sali widowiskowej GBP w Zakrzewie. Spektaklowi towarzyszyła wystawa, przygotowana przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Radomiu, prezentująca twórczość księdza Twardowskiego.

9-11.02.2016 „Ferie zimowe w GBP" – gry i zabawy edukacyjne.
22.02.2016 II Gminny Konkurs Ortograficzny „Z ortografią za pan brat" organizowany przez PSP w Zakrzewie i bibliotekę. W konkursie wzięło udział 16 uczestników wyłonionych w eliminacjach szkolnych. Przewodniczącą jury konkursowego była dyrektor MBP w Radomiu Anna Skubisz-Szymanowska.

Filia w GULINKU
30.01.2016 Bal kostiumowy dla dzieci. Najmłodsi przebrali się za ulubione postacie bajkowe. Imprezie towarzyszyły konkursy oraz zabawy ruchowe. Na zakończenie wszystkie dzieci otrzymały słodki poczęstunek. W imprezie wzięło udział 35 dzieci.
7.02.2016 Dzień Babci i Dziadka – spotkanie zorganizowane przez filię biblioteczną i Dom Ludowy w Gulinku. Wystawiono przedstawienie kukiełkowe „Kopciuszek". W spektaklu wzięły udział dzieci oraz panie z biblioteki i świetlicy. Przygotowano scenografię, własnoręcznie wykonano lalki oraz parawan. W drugiej części programu dzieci deklamowały wierszyki i wręczały przygotowane przez siebie kwiaty babciom i dziadkom.

Marzena Berlińska
Pracownik Działu Promocji Książki i Biblioteki MBP w Radomiu

Ewa Ukleja
Kierownik
Działu Instrukcyjno-Metodycznego i Sieci Miejskiej MBP w Radomiu

Zaprosili nas
Anna Skubisz-Szymanowska

- Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu na otwarcie wystawy „Spowiedź z wierzeń artystycznych. Malarstwo polskie z kolekcji prywatnej" (6.12.2015).
- Zarząd Południowo-Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Jedlińsku na spotkanie opłatkowe zorganizowane w siedzibie banku (7.12.2015).
- Prezydent Miasta Radomia Radosław Witkowski do udziału w akcji „Przyjaciele dzieci – malowanie bombek" (13.12.2015).
- Radomskie Spotkanie Pokoleń na Wieczór Wigilijny zorganizowany w Teatrze Powszechnym (14.12.2015).
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu na Spotkanie Wigilijne Rodzicielstwa Zastępczego (16.12.2015).
- Prezydent Radomia Radosław Witkowski na spotkanie wigilijne (17.12.2015).
- Wójt Gminy Jedlińsk i Gminna Biblioteka Publiczna na uroczyste otwarcie nowej siedziby biblioteki przy ul. Warckiej 4 (17.12.2015).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galerii na wernisaż wystawy „Cezary Klaiber. Rzeźba/Grafika/Film". Wystawę zorganizowano w Galerii przy ul. Traugutta (14.01.2016).

- Muzeum Regionalne w Kozienicach na otwarcie wystawy „Malowane światłem. Przyroda polska w obiektywie Artura Tabora". Wernisażowi towarzyszyło spotkanie z Jolantą Tabor (15.01.2016).
- Wójt Gminy Zakrzew i Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie na koncert karnawałowy w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Muzycznych w Radomiu (15.01.2016)
- Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku na otwarcie trzech wystaw: w Muzeum Rzeźby Współczesnej „Własność / Osobowość" Wydziału Rzeźby i Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Bartłomieja Struzika „Transitus" w Galerii „Oranżeria" oraz Marii Koras „La vie en rose" w Galerii „Kaplica" (16.01.2016).
- Radomskie Stowarzyszenie Pokoleń na wykład z cyklu „Artysta i dzieło" zatytułowany „Inny pomnik. Nowe spojrzenie na Adama Mickiewicza", wygłoszony przez Dariusza Trześniowskiego (20.01.2016).
- Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego na XXV Sesję Varsavianistyczną „Rozbudowa i modernizacja Biblioteki na Koszykowej" (28.01.2016).
- Wójt Gminy Zakrzew i Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie na spektakl poetycki do wierszy ks. Jana Twardowskiego w wykonaniu Adama Woronowicza i Janusza Strobla oraz wystawę zorganizowaną w dziesiątą rocznicę śmierci poety (29.01.2016).
- Dom Kultury „Idalin" na koncert Jan Olszewski Quartet (Tomasz Czyżewski – gitara, Leszek Zelga – piano el., Jan Olszewski – kontrabas, Ryszard Kupidura – perkusja) (30.01.2016).
- Dyrekcja, Grono Pedagogiczne, Rodzice i Uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Jaroszkach na koncert karnawałowy (30.01.2016).
- Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia" w Radomiu na otwarcie wystawy: Zbigniew Sikora „Układy miejskie", zorganizowanej w ramach projektu „Promocja młodych" (5.02.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie retrospektywnej wystawy prac Magdaleny Leśniak, zorganizowanej przy współpracy BWA w Kielcach (11.02.2016).
- Ośrodek Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska" w Radomiu na premierę filmu Pawła Putona z cyklu Radomskie portrety „Ks. Józef Rokoszny (1870 – 1931)", promocję książki Bernarda Pająka „Ksiądz Józef Rokoszny w świetle listów i wspomnień" oraz spotkanie z autorami (18.02.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie poplenerowej wystawy uczestników XXIII Ogólnopolskiego pleneru malarskiego Ożarów 2015 (20.02.2016).
- Gminna Biblioteka Publiczna w Jastrzębi na wystawę „Prywaciarze – początki polskiej mikroprzedsiębiorczości" (22.02.2016).
- Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu na otwarcie wystawy „Żyć sztuką. Opowieść o artystach i sztuce polskiej w latach 1045 – 1995", prezentującej kolekcję sztuki II połowy XX wieku, zgromadzoną w radomskim muzeum oraz promocję albumu Mieczysława Szewczuka pod tym samym tytułem (28.02.2016).

Oprac.
Anna Skubisz-Szymanowska

Spis treści

Wydawnictwo Lucky
ul. Żeromskiego 33
26-600 Radom

Złoty zapach wrzosu

Angus McTern cieszy się szacunkiem mężczyzn i uwielbieniem ze strony kobiet. Bardzo poważnie traktuje swoje obowiązki jako dziedzic rodu McTernów i ma wszystko, czego pragnie od życia, dopóki nie spotyka Edilean Talbot. Przepiękna i szlachetnie urodzona Edilean potrzebuje pomocy Angusa w odzyskaniu złota, które zostawił jej w spadku ojciec. Złoto trafia na statek, który płynie do Ameryki, ale gdy Angus go przejmuje, zostaje oskarżony o porwanie i kradzież. Musi więc zostawić wszystko, co jest mu bliskie, i uciec z Edilean do nowego kraju. Na miejscu spotykają wiele trudności, które wydają się nie do pokonania. Jednak spotykają tam również miłość, która jest tak samo wolna i dzika jak nowa ziemia. Poruszająca i napisana po mistrzowsku - to Jude Deveraux w najlepszym wydaniu.

Rok: 2016, liczba stron: 400, oprawa: broszurowa

Dama z fontanny

Danuta Korolewicz w kolejnej wciągającej powieści...

Jest deszczowe lato. Dziewiętnastoletnia, odważna i rezolutna Edyta zaczyna wakacyjną pracę jako pokojówka w starym zamku. Już pierwszego dnia trafia na... pogrzeb! A to dopiero początek! Co tak naprawdę dzieje się w posiadłości? Czy każdy jest tam tym, za kogo się podaje? Jakie tajemnice kryją stare mury? W wirze intryg i tajemnic dziewczyna niespodziewanie spotyka miłość. Czy przyniesie jej szczęście? Dama z fontanny to powieść, która zabiera w niezwykłą podróż!

Rok: 2016, liczba stron: 320, oprawa: broszurowa

Chata pod jemiołą

Wznowienie głośnej i lubianej przez czytelników powieści. Monika planuje w wakacje wspólny wyjazd ze swoim narzeczonym do Zakopanego, jednak ich plany krzyżuje przyszła teściowa. Dziewczyna postanawia wyjechać sama. Co przyniesie jej ten wyjazd? Miłość, radość czy może rozczarowanie? W scenerii wspaniałych i urokliwych Tatr, w magicznym klimacie pensjonatu wszystko się może zdarzyć...

Rok: 2016, liczba stron: 384, oprawa: broszurowa